

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘

ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
สิงหาคม ๒๕๖๖

คำนำ

ตามที่กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดไว้ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด นั้น

ดังนั้นการกำหนดขอบเขตการจัดทำแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่กำหนดไว้จึงเริ่มตั้งแต่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดต้องจัดเตรียมรวบรวมศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันโดยเฉพาะการศึกษาแผนพัฒนาด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากษตรในระดับต่างๆและสภาพปัญหาความต้องการของพื้นที่เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและจัดทำปฏิทินกำหนดกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในเรื่องการจัดทำแผนทุกระดับและจึงจัดให้มีการประชุมคณะทำงานที่ได้มีการแต่งตั้งหรือเป็นการประชุมหัวหน้าส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาปฏิทินและกรอบการดำเนินงานในการกำหนดกลไกหรือกำหนดรายละเอียดในการจัดทำแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพร้อมทั้งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนำข้อมูลที่ได้มีการวิเคราะห์แล้วใช้ประกอบกันเพื่อใช้ประกอบในการประชุมเชิงปฏิบัติการระดมความคิดเห็นรับฟังปัญหาความต้องการความคาดหวังจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเพื่อนำมาประมวลประกอบการจัดทำร่างแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นซึ่งเมื่อได้ร่างแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดแล้วสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะต้องมีการจัดเวทีประชาพิจารณ์เกี่ยวกับร่างแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดแล้วนำข้อคิดเห็นนั้นมาปรับปรุงแก้ไขกษตรและสหกรณ์จังหวัดในฐานะเลขานุการคณะอนุกรรมการพัฒนากษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดนำร่างแผนฯเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนากษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบเมื่อผ่านความเห็นชอบแล้วจึงจัดทำแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดฉบับสมบูรณ์แล้วมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไปได้รับทราบโดยทุกขั้นตอนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการและหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายในจังหวัดเป็นหน่วยงานสนับสนุน

การจัดทำแผนพัฒนากษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนากษตรฯ ได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนา เพื่อมุ่งสู่ “ผู้นำเกษตรสมัยใหม่ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน รุ่งเรืองด้วยเกษตรอินทรีย์ อนุรักษ์ภาพชีวิตที่ดี” กำหนดประเด็นการพัฒนาที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเพื่อยกระดับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ด้วยเกษตรสมัยใหม่ที่สามารถพัฒนาควบคู่ไปกับเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อประโยชน์สูงสุดของชาวสุรินทร์ต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	ก
สารบัญรูปภาพ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑) ที่มา	๒
๒) ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๓
๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๓
๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ	๖
๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๗
๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)	๘
๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐	๙
๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๑๒
๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๔
๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๔
๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๕
๒.๑๑ เป้าหมายและประเด็นแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๐
๒.๑๒ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดสุรินทร์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๒๒
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	
๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดสุรินทร์	
๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์	
๑) ที่ตั้งขนาดพื้นที่	๒๖
๒) อาณาเขต	๒๖
๓) สภาพพื้นที่	๒๗
๔) ลักษณะดิน	๒๘
๑.๑.๒ ลักษณะทางภูมิอากาศ	๒๙
๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๓๐
๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	๓๑

๑.๒ ข้อมูลด้านปกครองของจังหวัดสุรินทร์	
๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง	๓๔
๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร	๓๕
๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	
๑.๓.๑ ประเพณีและวัฒนธรรม	๓๕
๑.๓.๒ ศาสนา	๓๖
๑.๓.๓ การศึกษา	๓๖
๑.๔ ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	
๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง	๓๖
๑.๔.๒ ไฟฟ้าและประปา	๓๗
๑.๔.๓ ด้านกักกันของจังหวัด	๓๗
๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ	๓๗
๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๓๘
๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	๓๙
๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	
๒.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๔๐
๒.๒ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๔๑
๒.๓ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสุรินทร์	
๒.๓.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔	๔๕
๒.๓.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔	๔๕
๒.๓.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๔๕
๒.๓.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๔๖
๒.๓.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๔๘
๒.๓.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดสุรินทร์	๕๑
๒.๓.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตร	๕๓
๒.๔ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๕๕
๒.๕ จำนวนราษฎรชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๕๕
๒.๖ การจัดชั้นคุณภาพแปลงใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๕
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๘
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๗๒
ส่วนที่ ๕ โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของจังหวัดสุรินทร์	๗๙

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๕-๒๕๖๔	๒๙
ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔	๒๙
ตารางที่ ๓ แหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดสุรินทร์	๓๐
ตารางที่ ๔ พื้นที่ป่าไม้จังหวัดสุรินทร์	๓๒
ตารางที่ ๕ แสดงรายชื่อป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดสุรินทร์	๓๓
ตารางที่ ๖ แสดงรายชื่ออุทยานแห่งชาติจังหวัดสุรินทร์	๓๓
ตารางที่ ๗ แสดงรายชื่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์จังหวัดสุรินทร์	๓๓
ตารางที่ ๘ แสดงแหล่งธรรมชาติทางธรณีวิทยาจังหวัดสุรินทร์	๓๓
ตารางที่ ๙ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสุรินทร์	๓๔
ตารางที่ ๑๐ จำนวนประชากรของจังหวัดสุรินทร์ปี ๒๕๖๓	๓๕
ตารางที่ ๑๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๓๘
ตารางที่ ๑๒ สถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดสุรินทร์	๓๙
ตารางที่ ๑๓ การใช้ที่ดินทางการเกษตรของจังหวัดสุรินทร์	๔๑
ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ชลประทานจังหวัดสุรินทร์	๔๒
ตารางที่ ๑๕ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๔๒
ตารางที่ ๑๖ แหล่งน้ำใต้ผิว (บ่อน้ำบาดาล) จังหวัดสุรินทร์	๔๓
ตารางที่ ๑๗ ด้านการปลูกเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔	๔๕
ตารางที่ ๑๘ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔	๔๕
ตารางที่ ๑๙ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔	๔๕
ตารางที่ ๒๐ แสดงรายชื่อผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ ทะเบียนเลขที่ สข๕๑๑๐๐๒๓)	๔๖
ตารางที่ ๒๑ แสดงรายชื่อผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ทะเบียนเลขที่ สข๕๑๑๐๐๒๒)	๔๗
ตารางที่ ๒๒ พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ จำแนกตามชนิดสินค้า	๔๘
ตารางที่ ๒๓ มาตรฐาน GAP จำแนกตามชนิดสินค้า	๔๙
ตารางที่ ๒๔ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ) ด้านปศุสัตว์	๕๐
ตารางที่ ๒๕ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ด้านปศุสัตว์	๕๑
ตารางที่ ๒๖ สินค้า OTOP จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประเภท	๕๑
ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตร	๕๓
ตารางที่ ๒๘ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๕๕
ตารางที่ ๒๙ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน	๕๕

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๕๘
ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๖๓
ตารางที่ ๓๒ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ	๗๐
ตารางที่ ๓๓ สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๗๙

สารบัญรูปภาพ

หน้า

รูปภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดสุรินทร์	๒๖
รูปภาพที่ ๒ แสดงสภาพพื้นที่จังหวัดสุรินทร์	๒๗
รูปภาพที่ ๓ แสดงแผนที่ทรัพยากรดินของจังหวัดสุรินทร์	๒๘
รูปภาพที่ ๔ สภาพลุ่มน้ำ จังหวัดสุรินทร์	๓๑
รูปภาพที่ ๕ พื้นที่ป่าไม้จังหวัดสุรินทร์	๓๒
รูปภาพที่ ๖ แสดงรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด ปี ๒๕๖๒	๔๐
รูปภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อบาดาล) จังหวัดสุรินทร์	๔๓
รูปภาพที่ ๘ แสดงปริมาณและคุณภาพน้ำบาดาล จังหวัดสุรินทร์	๔๔

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ทิวา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีศักยภาพการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศ ในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทาง สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมาย และกระบวนการ ยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริม การพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนอง ต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนามูลค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนา ระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเกษตร ขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงาน ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื้อที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำการเกษตรอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของ ประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทาน สินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบ

ติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์
ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน
เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่าย
ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น
และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย
พื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยี
ด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์
ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรอง
คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึง
การวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือ
ต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพ
การให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่าย
ในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร
ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียน
กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียน
กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาส
อันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูป
ประเทศ ต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ
โดยสรุป ใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง
การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใส
ในกระบวนการ ทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศ
มี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓)
กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของ
แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจาย
ความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจ
ของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูป

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรม ปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาค อุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อทุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันเวลาที่ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตร ในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยน การท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคม และโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่า เศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศ เพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาพัฒนาการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖
โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนารายได้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพ และการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อแม่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุ๊กตา ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเผ่าแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้นด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการ หรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

- ๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูง ด้วยการ ใช้ การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตร พรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- ๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- ๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- ๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้ในการจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค
- ๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสีย ระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
- ๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์ วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- ๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบ ด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขาภาพและการแพทย์

- ๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุ ในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล
- ๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการ การแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)
- ๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ
- ๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์
- ๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement
- ๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

- ๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไก การกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด
- ๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- ๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรม ให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- ๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model
- ๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมือง ท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง” ตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, กรกฎาคม). ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

๔. พัฒนาเมือง เศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พึ่งพาน้ำฝน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรกรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์การเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔
เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑมวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไป ตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

^๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๕ กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง.

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไข ปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไข ปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการ ประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่

เกษตรกรรมที่ผลิต สินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุน การจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่าย สินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้อง และเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสม ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูล และการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผน การผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็ง หรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาด ออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรณรงค์ยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการ ทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจ และความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่ และ ถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึงรวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกรรวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอนาคตให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิกการใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๑ เป้าหมายและประเด็นแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนล่าง ๑ (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๒.๑๑.๑ เป้าหมายการพัฒนา

"ศูนย์กลางอุตสาหกรรมและนวัตกรรมเกษตรมูลค่าสูง เพิ่มพูนศักยภาพเกษตรกร"

๒.๑๑.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑. เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพ ประเมินจากรายได้เงินสดสุทธิของครัวเรือนเกษตรกร
ที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๒. เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีความมั่นคง ประเมินจากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์
มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

๒.๑๑.๓ ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกร

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเกิดความภาคภูมิใจ
ในการประกอบอาชีพ

๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด
อย่างครบวงจร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น
ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรสมัยใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาผสมผสาน
กับการทำเกษตรกรรม

๒. สนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เข้าถึงเทคโนโลยี นวัตกรรม และเครื่องจักรกล
การเกษตรที่ทันสมัยเพื่อยกระดับไปสู่การเกษตรแม่นยำสูง

๓. สนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัยด้านการเกษตรมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพ
เกษตรกรรม

๔. พัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดออนไลน์ผ่าน Social Media เช่น Facebook,
TikTok, Instagram และ YouTube ให้กับ Young Smart Farmer

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาสินค้าเกษตรที่สำคัญด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
เพื่อยกระดับเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

เป้าหมาย

๑. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของตลาดและผู้บริโภค

๒. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้กับ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
๒. สินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง โคเนื้อ ไก่เนื้อ เพื่อตอบสนองความต้องการทั้งในและต่างประเทศ
๒. ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ เช่น ข้าวหอมมะลิดินภูเขาไฟ มะขามเทศ เพชรโนนไทย ส้มโอเกษตรสมบูรณ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ ฯลฯ ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญานวัตกรรมและเทคโนโลยี
๓. สนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตรให้สูงขึ้น เช่น การผลิต การแปรรูป การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การเก็บรักษา เป็นต้น
๔. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาศักยภาพด้านการเกษตร เช่น Internet of Things (IoT) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) หุ่นยนต์และโดรน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน **เป้าหมาย**

๑. พื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรได้รับการพัฒนาแบบบูรณาการตามศักยภาพเชิงลุ่มน้ำอย่างเหมาะสม
๒. เกษตรกรใช้ประโยชน์จากพื้นที่เกษตรกรรมได้ตรงตามความเหมาะสมของศักยภาพดิน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนแหล่งน้ำและพื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
๒. การใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตรตามความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ และพื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตร โดยการศึกษา สำรวจ และจัดหาพื้นที่ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในภาคเกษตรกรรม
๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงบำรุงดินและปลูกพืชให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (Agri-Map)
๓. สนับสนุนให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน เพื่อลดต้นทุนในการผลิต ลดการใช้สารเคมี ในภาคเกษตร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. สนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG ด้านการเกษตรมาปรับใช้ในการทำเกษตรกรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ขับเคลื่อนการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง **เป้าหมาย**

๑. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ และฐานข้อมูลด้านการเกษตร เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. พัฒนาระบบกระจายสินค้าและส่งออกสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนเกษตรกรและผู้เข้าใช้บริการฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
๒. ปริมาณและมูลค่าสินค้าเกษตรผ่านจุดรวบรวมและกระจายสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาระบบรวบรวมและกระจายสินค้า (HUB) เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและทางคมนาคมให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ
๒. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรให้ครอบคลุมกับความต้องการของผู้ใช้งานทุกภาคส่วนเพื่อให้สามารถนำข้อมูลด้านการเกษตรมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและขยายตลาดสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย
๔. จัดหาที่ดินทำกินและแหล่งเงินทุนให้เกษตรกร รวมทั้งผ่อนปรนกฎระเบียบด้านเอกสารสิทธิ์เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงสวัสดิการของรัฐได้มากขึ้น

๒.๑๒ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดสุรินทร์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

“เมืองเกษตรอินทรีย์ ศูนย์เศรษฐกิจชายแดน ท่องเที่ยวน่ายล ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสุรินทร์

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเพื่อขึ้น (GPP)
๒. ดัชนีการพัฒนาค้นได้ตามมาตรฐาน (HAI)

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดสุรินทร์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาและส่งเสริมเกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์
๒. เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน
๓. เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๔. เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์
๕. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่เพิ่มขึ้น
๒. จำนวนสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น
๓. จำนวนช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
๔. จำนวนผลิตภัณฑ์การแปรรูปด้านเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ผลการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์มาดำเนินการ
๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
๓. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิต เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
๔. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
๕. ส่งเสริมการแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอินทรีย์
๖. การขนส่งและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์
๗. พัฒนาระบบการตลาดเกษตรอินทรีย์
๘. พัฒนาระบบการจัดทำแผนธุรกิจชุมชน

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน การบริการ
และเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน**

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสนับสนุนด้านการค้า การลงทุน การบริการ
และเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒

แนวทางการพัฒนา

๑. การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการและผู้นำเข้า-ส่งออก
๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณด่านศุลกากรให้เพียงพอสนับสนุนการจัดการ
ด้านพรมแดนแบบเบ็ดเสร็จให้ได้ตามมาตรฐานสากล
๓. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการค้า การลงทุน และการบริการ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
๒. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

๑. การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวและบริการแนววิถีใหม่ (New Normal)
๒. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวแนววิถีใหม่ (New Normal)
๓. การพัฒนาและเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวและบริการ
๔. การยกระดับการจัดงานมหัศจรรย์งานช้างสุรินทร์สู่ระดับโลก
๕. ยกระดับผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว
๖. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์เพิ่มขึ้นและได้มาตรฐาน
๗. ส่งเสริมความเป็นเมือง Smart City เมืองที่รองรับอารยสถาปัตยกรรม
และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ การบริหารจัดการน้ำ และรักษาสิ่งแวดล้อมให้สมดุล
๒. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น
๒. ร้อยละที่ลดลงของขยะมูลฝอย
๓. จำนวนชุมชน/หน่วยงานที่ใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้น
๔. ปริมาณกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. การส่งเสริมการบริการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน
๒. การส่งเสริมการบริหารจัดการขยะ
๓. การส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงานทางเลือก
๔. การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนมีความสุขและสังคมร่มเย็น

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. อัตราผู้ป่วยรายใหม่ของโรคเบาหวาน/โรคความดันโลหิตสูงลดลง
๒. รายได้เฉลี่ยครัวเรือนยากจนเพิ่มขึ้น
๓. จำนวนตำบลต้นแบบจัดการตนเองในสถานการณ์โรคอุบัติใหม่เพิ่มขึ้น
๔. จำนวนคนวัยแรงงานและวัยผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาฝึกอาชีพในชุมชน
๕. ครัวเรือนยากไร้เป้าหมายได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

๑. การส่งเสริมสุขภาพ
๒. การป้องกันและควบคุมโรค
๓. การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาสังคม ชุมชน พัฒนาทักษะชีวิต
๔. การส่งเสริมอาชีพ
๕. พัฒนาทักษะอาชีพประชาชนทุกช่วงวัย
๖. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาทักษะอาชีพประชาชน
๗. จัดการสวัสดิการสังคมแบบมีส่วนร่วมในทุกช่วงวัย และยกระดับพื้นที่ต้นแบบทางสังคม
๘. ยกระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากไร้ตามเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ การเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
๒. เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชน ปลอดภัยาสพติด
๓. เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
๒. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ปลอดภัยาสพติด (หมู่บ้านสีขาว) เพิ่มขึ้น
๓. ร้อยละคดีอาชญากรรมลดลง
๔. จำนวนหมู่บ้านที่มีความพร้อมในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยคุกคาม

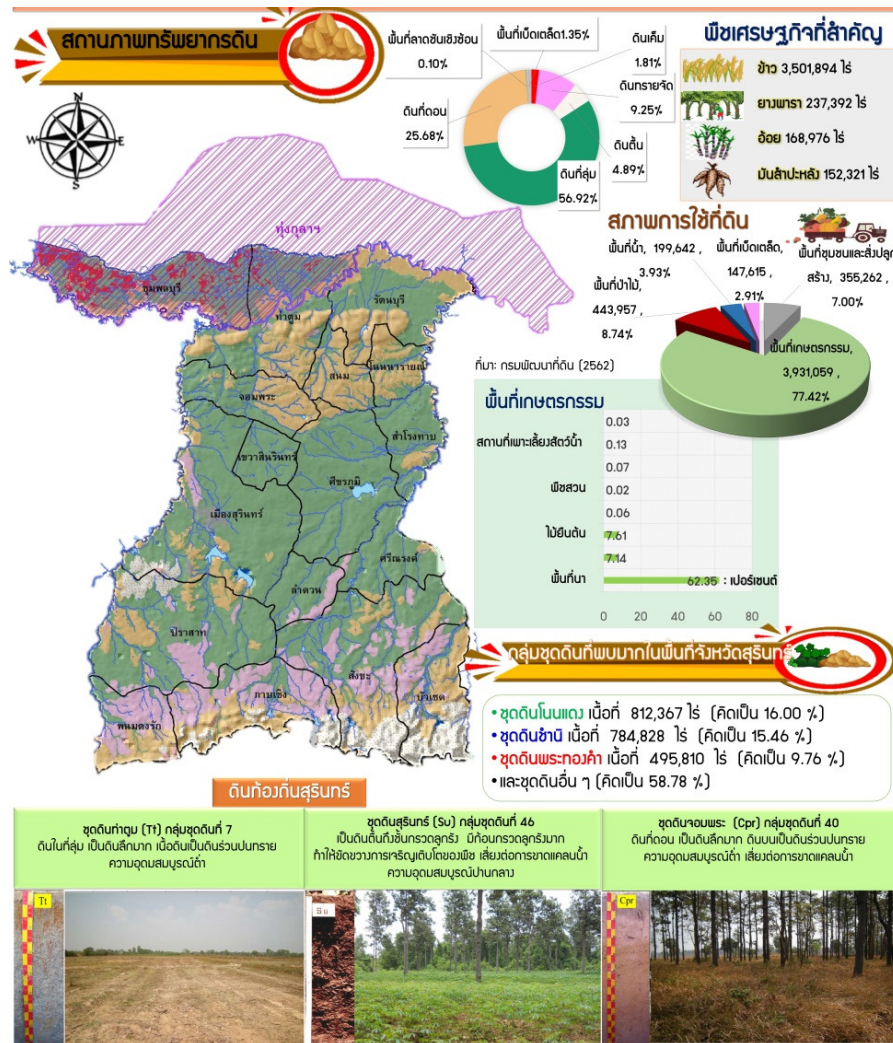
แนวทางการพัฒนา

๑. การส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
๒. การพัฒนาคน องค์กร เครือข่าย หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และห่างไกลยาเสพติด
๓. การรักษาความสงบเรียบร้อย

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๓) สภาพพื้นที่

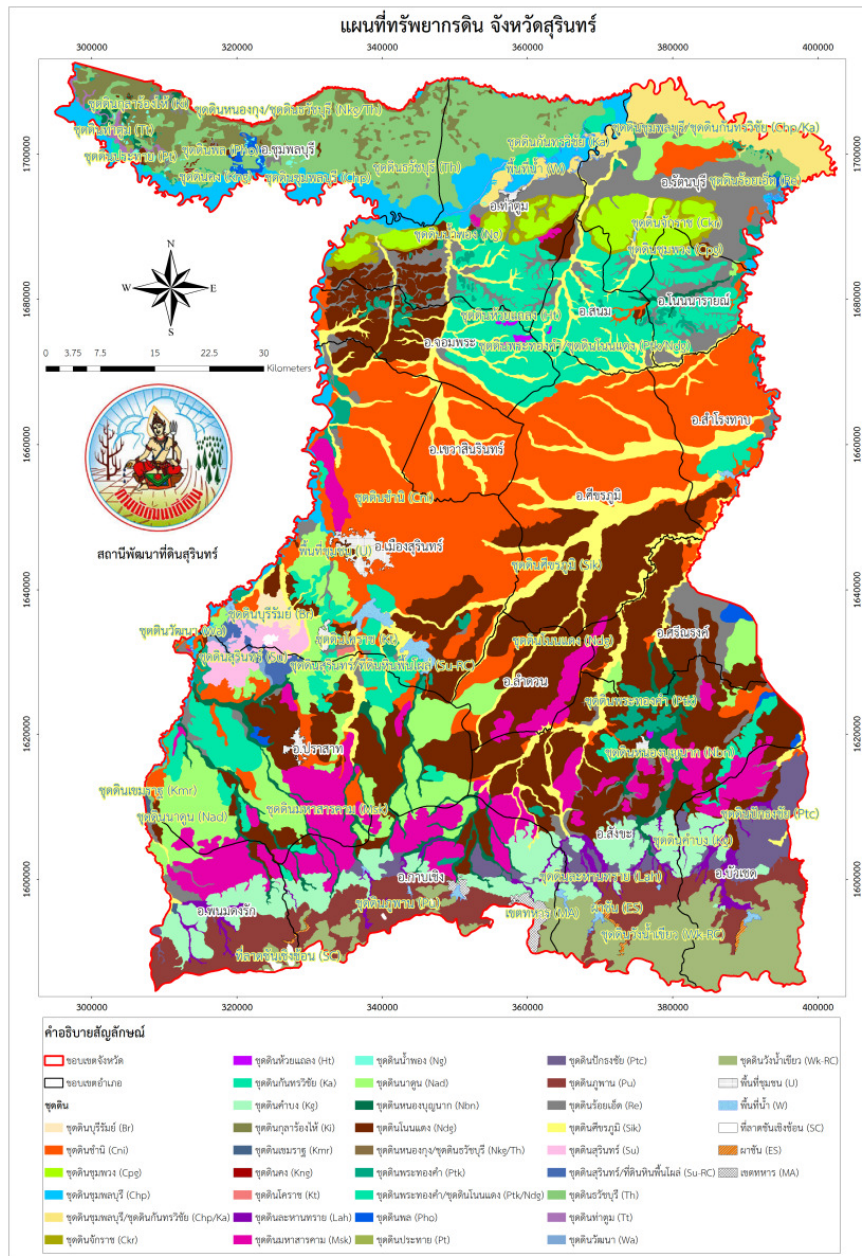

ภาพที่ ๒ แสดงแสดงสภาพพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์)

จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ ๘,๑๒๔.๐๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕,๐๗๗,๕๓๕ ไร่ เป็นพื้นที่ที่ติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชา สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง มีภูเขาสลับซับซ้อน มีป่าที่บดป่าเบญจพรรณตามบริเวณแนวเขตชายแดน ต่อมาเป็นที่ราบสูง ลุ่มๆดอนๆ ลาดเทมีลักษณะเป็นลูกคลื่น ค่อยๆลาดเทไปทางตอนกลางและตอนเหนือของจังหวัด ทางตอนเหนือของจังหวัดพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบและที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะอำเภอชุมพลบุรีและอำเภอท่าตูม อยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ ลักษณะของดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนหยาบ บริเวณตอนกลางของจังหวัดเป็นดินทรายแข็ง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

สภาพทรัพยากรดิน	พื้นที่ดินที่ลุ่ม	ร้อยละ ๕๖.๙๒
	พื้นที่ดินที่ดอน	ร้อยละ ๒๕.๖๘
	พื้นที่ดินเค็ม	ร้อยละ ๑.๘๑
	พื้นที่ดินทรายจัด	ร้อยละ ๙.๒๕
	พื้นที่ดินตื้น	ร้อยละ ๔.๘๙
	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	ร้อยละ ๐.๑๐
	พื้นที่เปิดเตล็ด	ร้อยละ ๑.๓๕

๔) ลักษณะดิน

ภาพที่ ๓ แสดงแผนที่ทรัพยากรดินของจังหวัดสุรินทร์ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์)

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

จังหวัดสุรินทร์ตั้งอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมเขตร้อน ลมมรสุมสำคัญที่พัดผ่านคือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากแคว้นไซบีเรีย และตอนเหนือของประเทศจีนทำให้เกิดความหนาวเย็นและความแห้งแล้งทั่วไป ซึ่งจังหวัดสุรินทร์ได้รับผลกระทบค่อนข้างสูง และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย ที่ทำให้เกิดฝนตกแต่จังหวัดสุรินทร์ได้รับอิทธิพลค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีเทือกเขาพนมดงรักกั้นอยู่ ปริมาณน้ำฝนส่วนใหญ่จึงมาจากอิทธิพลของลมพายุทะเลจีนใต้ (ที่มาของข้อมูล : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุรินทร์)

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง ๑๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๐ ปี ๑,๓๑๔.๗๓ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนรวมต่อปีต่ำสุด ในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๐๐๙.๑๐ มม. และปริมาณน้ำฝนรวมต่อปีสูงสุด ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๕๒๗.๑๐ มม. มีจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย ๑๐ ปี จำนวน ๑๑๓ วัน โดยมีจำนวนวันที่ฝนตกต่ำสุด ในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๐๐ วัน และจำนวนวันที่ฝนตกสูงสุด ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒๗ วัน รายละเอียดตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๕

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก(วัน)
๒๕๕๕	๑,๐๐๙.๑๐	๑๐๙
๒๕๕๖	๑,๖๐๘.๓๐	๑๐๙
๒๕๕๗	๑,๓๘๘.๕๐	๑๑๕
๒๕๕๘	๑,๒๖๐.๙๐	๑๐๗
๒๕๕๙	๑,๔๐๖.๒๐	๑๐๐
๒๕๖๐	๑,๕๑๒.๐๐	๑๒๗
๒๕๖๑	๑,๑๓๙.๘๐	๑๑๒
๒๕๖๒	๑,๑๗๔.๒๐	๑๑๕
๒๕๖๓	๑,๓๙๑.๒๐	๑๑๐
๒๕๖๔	๑,๕๒๗.๑๐	๑๒๒
๒๕๖๕	๒,๑๔๒.๑๐	๑๔๕
เฉลี่ย ๑๐ ปี ย้อนหลัง	๑,๔๑๔.๗๙	๑๑๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุรินทร์

ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๖

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

อุณหภูมิย้อนหลัง ๑๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔ มีอุณหภูมิสูงสุดในปี ๒๕๕๙ อุณหภูมิ ๔๒.๐°C และอุณหภูมิต่ำสุดคือ ๘.๐ และมีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด ๙๗.๐% ความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำสุด ๔๓.๐% ในปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ รายละเอียดตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๕	๓๕.๘	๑๕.๒	๒๘.๕	๙๔.๐	๕๔.๐	๗๓.๐
๒๕๕๖	๔๐.๐	๑๒.๐	๒๘.๑	๙๗.๐	๕๐.๐	๗๑.๘
๒๕๕๗	๓๙.๒	๑๑.๗	๒๘.๑	๙๓.๐	๕๓.๐	๗๒.๑
๒๕๕๘	๔๑.๓	๑๒.๘	๒๘.๑	๙๖.๐	๔๓.๐	๗๑.๐
๒๕๕๙	๔๒.๐	๘.๐	๒๘.๖	๙๗.๐	๔๓.๐	๗๑.๐
๒๕๖๐	๓๙.๑	๑๑.๕	๒๘.๑	๙๔.๐	๕๐.๐	๗๓.๔
๒๕๖๑	๓๙.๒	๑๑.๘	๒๘.๒	๙๑.๐	๕๕.๐	๗๒.๐
๒๕๖๒	๔๐.๘	๑๑.๖	๒๘.๕	๙๖.๐	๔๒.๐	๖๙.๐
๒๕๖๓	๔๑.๕	๑๑.๑	๒๗.๘	๙๗.๐	๔๔.๐	๗๐.๐
๒๕๖๔	๓๙.๕	๑๐.๙	๒๗.๙	๙๗.๐	๕๔.๐	๗๓.๐
เฉลี่ย ๑๐ ปี	๓๙.๘	๑๑.๗	๒๘.๒	๙๕.๒	๔๘.๘	๗๑.๖

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุรินทร์

ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๕

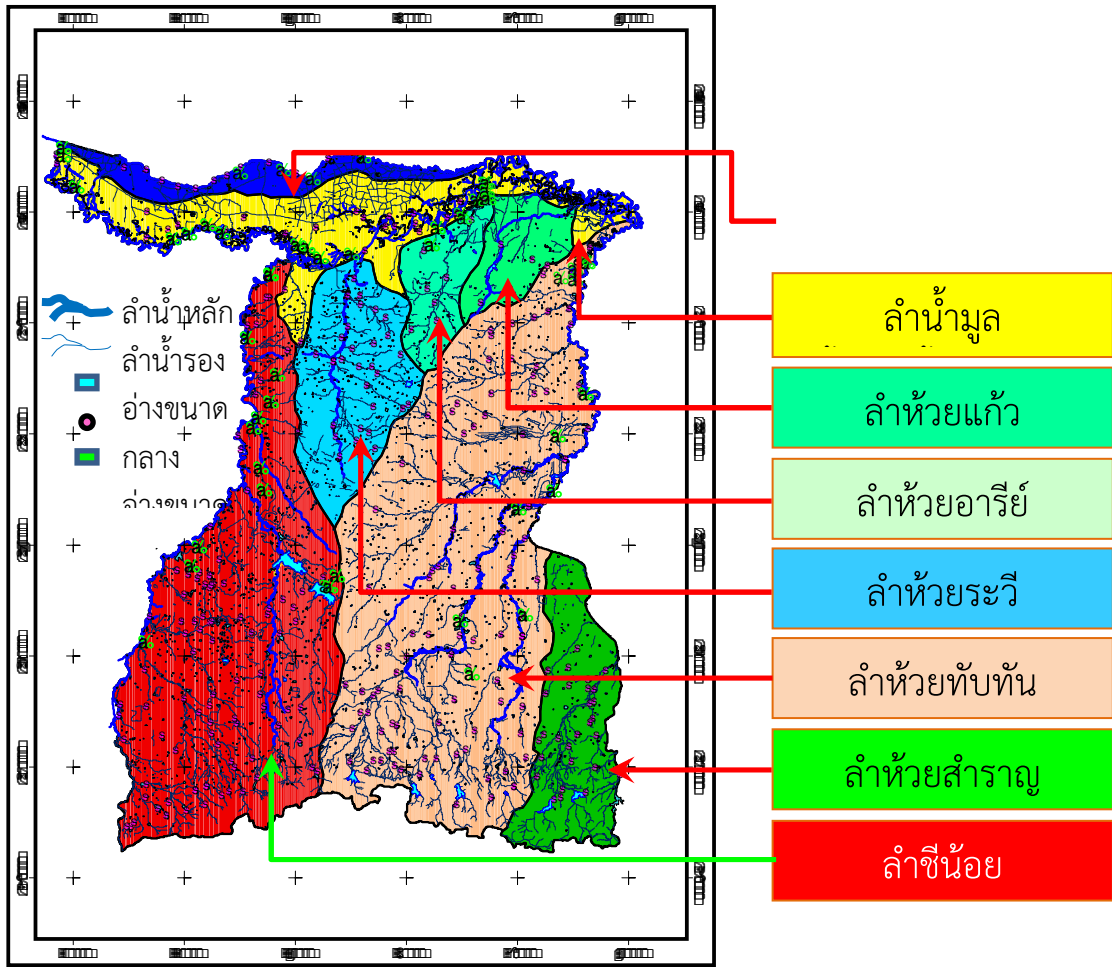
๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

มีลำน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๘ สาย คือ แม่น้ำมูล ลำน้ำชี ห้วยเสนง ลำห้วยพลับพลา ลำห้วยระวี ลำห้วยทับทัน ลำห้วยระหาร และลำห้วยแก้ว เป็นลำน้ำที่ทำประโยชน์ให้แก่จังหวัดสุรินทร์ แหล่งน้ำที่มีอยู่โดยทั่วไปมักจะแห้งขอดในฤดูร้อน มีเพียงลำน้ำมูลเท่านั้นที่มีน้ำขังตลอดปี สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ยังมีโครงการชลประทานห้วยเสนงและอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการเกษตรและการอุปโภคได้ รายละเอียดดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ แหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดสุรินทร์

อำเภอ	จำนวนแม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง	จำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติ หนอง บึง
๑. เมืองสุรินทร์	๕	๒๕๙
๒. จอมพระ	๑๑	๕๐
๓. ชุมพลบุรี	๗	๔๐
๔. ปราสาท	๒	๑๒๘
๕. รัตนบุรี	๔	๔๐
๖. สำโรงทาบ	๑	๔๔
๗. สังขะ	๑	๑๐๘
๘. ท่าตูม	๑๑	๖๔
๙. กาบเชิง	๒	๕๒
๑๐. บัวเชด	๒	๔๖
๑๑. สนม	๒	๔๒
๑๒. ลำดวน	๒	๓๔
๑๓. ศรีณรงค์	๒	๓๔
๑๔. พนมดงรัก	๑	๓๙
๑๕. เขวาสินรินทร์	๒	๔๖
๑๖. โนนนารายณ์	๑	๒๖
๑๗. ศีขรภูมิ	๒	๑๑๖
รวม	๕๘	๑๑๖๘

สภาพลุ่มน้ำ จังหวัดสุรินทร์

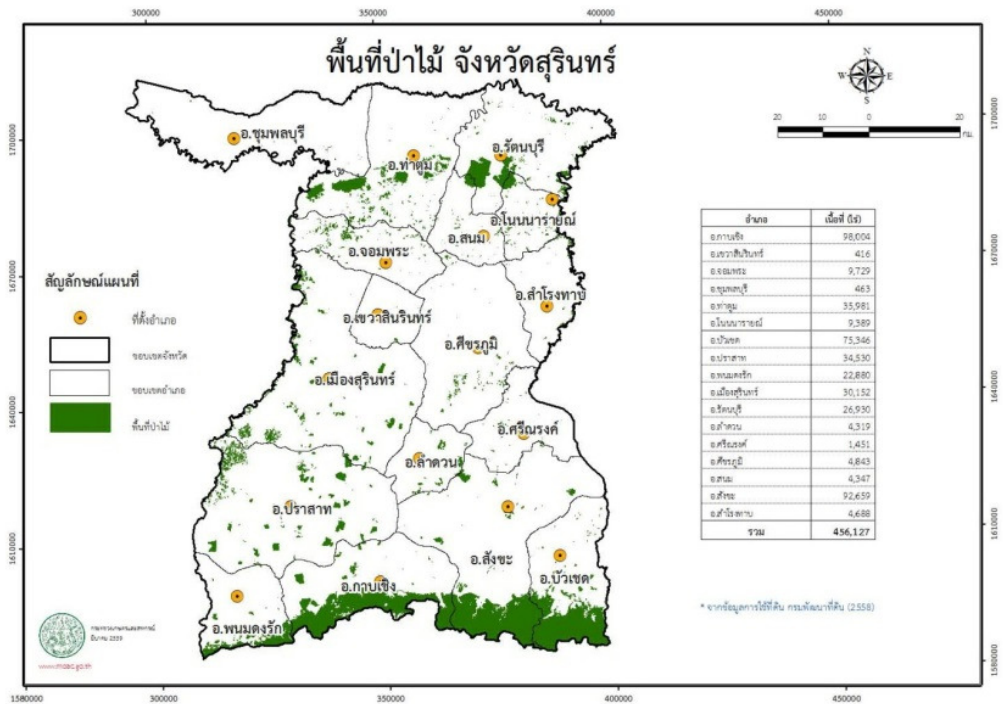
ภาพที่ ๔ สภาพลุ่มน้ำ จังหวัดสุรินทร์

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครอง จังหวัด/ทส.)

จังหวัดสุรินทร์มีเนื้อที่ทั้งหมด ๕,๐๗๗,๕๓๗ ไร่ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ มีพื้นที่ป่าไม้ ๔๖๗,๓๐๓.๕๒ ไร่ มีพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๒๙ แห่ง เนื้อที่ ๑,๑๑๕,๒๘๔ ไร่ มอบให้ ส.ป.ก. จำนวน ๙๖๗,๐๕๖-๒-๔๓ ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑๔๘,๒๒๗-๑-๕๗ ไร่ มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง พื้นที่ ๓๑๓,๔๔๕ ไร่จังหวัดสุรินทร์ มีไม้ที่มีค่าอยู่หลายชนิด เช่น ไม้ประดู่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ตะเคียน ไม้ยาง ไม้พลวง เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ พื้นที่ป่าไม้จังหวัดสุรินทร์

ลำดับที่	อำเภอ	เนื้อที่(ไร่)
๑	กาบเชิง	๙๘,๐๐๔
๒	เขวาสินรินทร์	๔๑๖
๓	จอมพระ	๙,๗๒๙
๔	ท่าตูม	๓๕,๙๘๑
๕	โนนนารายณ์	๙,๓๘๙
๖	บัวเชด	๗๕,๓๔๖
๗	ปราสาท	๓๔,๕๓๐
๘	พนมดงรัก	๒๒,๘๘๐
๙	เมืองสุรินทร์	๓๐,๑๕๒
๑๐	รัตนบุรี	๒๖,๙๓๐
๑๑	ลำดวน	๔,๓๑๙
๑๒	ศรีณรงค์	๑,๔๕๑
๑๓	ศีขรภูมิ	๔,๘๔๓
๑๔	สนม	๔,๓๔๗
๑๕	สังขะ	๙๒,๖๕๙
๑๖	สำโรงทาบ	๔,๖๘๘
๑๗	ชุมพลบุรี	๔๖๓
รวม	๑๗ อำเภอ	๔๕๖,๑๒๗

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๘)

ภาพที่ ๕ พื้นที่ป่าไม้จังหวัดสุรินทร์

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ

จังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๒๙ ป่า ดังนี้
 ตารางที่ ๕ แสดงรายชื่อป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดสุรินทร์

รายชื่อป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดสุรินทร์

ลำดับ ที่	รายชื่อ	เนื้อที่ตามประกาศ (ไร่)	เนื้อที่คงมีสภาพป่า (ไร่)	ลำดับ ที่	รายชื่อ	เนื้อที่ตามประกาศ (ไร่)	เนื้อที่คงมีสภาพป่า (ไร่)
๑	ป่าแสงพัน	๑,๖๖๘	๑,๔๕๘	๑๖	ป่ากำไลจาน	๑๕,๖๐๐	๘,๒๙๘-๑-๓๒
๒	ป่าเขาสวาย	๑๘,๑๔๓	๗,๑๘๑	๑๗	บ้านกระวัน	๑๔,๓๒๕	-
๓	ป่าหนองเยี่ย แปลงที่ ๑	๑,๗๖๒	๑,๕๖๐	๑๘	ป่าทุ่งมน-บกโต-ตาเบาแปลงที่ ๑	๒,๙๖๘	๖๘๐
๔	ป่าหนองเยี่ย แปลงที่ ๒	๓๓๑	๑๓๑	๑๙	ป่าทุ่งมน-บกโต-ตาเบาแปลงที่ ๒	๑๔๕,๕๙๓	๖,๘๕๘-๓-๓๕
๕	ป่าหนองเยี่ย แปลงที่ ๔	๔๕๖	๓๔๐	๒๐	ป่าทุ่งมน-บกโต-ตาเบาแปลงที่ ๓	๒๗๐,๔๓๑	๑๘,๒๑๑-๐-๙๙
๖	ป่าท่าสว่าง - เพี้ยราม	๑๙,๔๑๒	๔,๗๐๖-๑-๐๐	๒๑	ป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำมูล	๑๓,๙๒๒	๑๓,๙๒๒
๗	ป่าเทนมีย์	๑๒,๘๑๒	๑,๐๕๑	๒๒	ป่าหินลิ่ม	๔๓,๙๖๒	๒๔,๑๘๖-๒-๐๐
๘	ป่าจารพัต	๔๑,๘๒๐	-	๒๓	ป่าฝั่งขวาห้วยเสน	๙๐,๓๑๒	๖,๑๒๒
๙	ป่าหนองเหล็ก	๑๑,๒๒๕	๒๕๕	๒๔	ป่าฝั่งซ้ายห้วยเสน แปลงที่ ๑-๒	๗๗,๘๙๑	๒,๒๖๙
๑๐	ป่าภูดิน	๗,๘๑๘	๗,๑๓๒-๑-๐๐	๒๕	ป่าฝั่งซ้ายห้วยสำราญ	๓๘,๐๔๘	-
๑๑	ป่าดงสายทอ	๑๒,๙๖๘	๑๒,๙๖๘	๒๖	ป่าบ้านเดียง	๒๖,๐๙๓	๑,๔๕๐
๑๒	ป่าพนมดิน แปลงที่ ๑	๑๑,๗๙๓	๑๐,๓๒๕	๒๗	ป่าฝั่งซ้ายห้วยกำโศด	๔๓,๙๓๔	๒,๖๓๑
๑๓	ป่าพนมดิน แปลงที่ ๒	๔,๗๕๔	๔,๒๓๕-๑-๐๐	๒๘	ป่าฝักไหม	๑๑,๐๑๘	๓๕๐
๑๔	ป่าเน็กเหียรตัดสันตุด	๒๔,๓๗๕	๕,๑๕๗	๒๙	ป่าฝั่งซ้ายห้วยทับทันแปลง ๑-๒-๓	๑๔๙,๓๗๕	๓,๖๗๒-๒-๐๐
๑๕	ป่าพนมสวาย	๒,๔๗๕	๒๐๐				

๒) อุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ ๖ แสดงรายชื่ออุทยานแห่งชาติจังหวัดสุรินทร์

วนอุทยาน	พื้นที่ (ไร่)
วนอุทยานพนมสวาย	๑,๙๗๕
วนอุทยานป่าสนหนองคู	๔๑๕

๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์

ตารางที่ ๗ แสดงรายชื่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์จังหวัดสุรินทร์

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	พื้นที่ (ไร่)
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ	๓๑๓,๗๕๐

๔) ทรัพยากรธรณี จังหวัดสุรินทร์มีทรัพยากรแร่ที่สามารถกำหนดเป็นพื้นที่แหล่งแร่สำคัญทางเศรษฐกิจ ๓ ชนิด คือ หินบะซอลต์ พบในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ และอำเภอปราสาท ทรายแม่น้ำมูล พบที่อำเภอท่าตูม และอำเภอชุมพลบุรี บ่อหินลูกรัง พบที่อำเภอท่าตูม อำเภอสำโรงทาบ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอสังขะ รายละเอียดดังตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ แสดงแหล่งธรรมชาติทางธรณีวิทยาจังหวัดสุรินทร์

ลำดับ	รายชื่อแหล่ง	ประเภท	ที่ตั้ง	ผู้รับผิดชอบ
๑	เขาพนมสวาย	แหล่งหินแบบฉบับ	อ.เมืองสุรินทร์	วนอุทยานพนมสวาย
๒	น้ำตกไตรคีรี(น้ำตกโอตราว)	ธรณีสัณฐาน	อ.บัวเชด	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ
๓	ลานหินดาร์สปวง	ธรณีสัณฐาน	อ.กาบเชิง	องค์การบริหารส่วนตำบลนางมุด
๔	ผามะนาว	ธรณีสัณฐาน	อ.กาบเชิง	องค์การบริหารส่วนตำบลนางมุด
๕	เขาศาลา(ผานางคอย)	ธรณีสัณฐาน	อ.บัวเชด	องค์การบริหารส่วนตำบลจรัส

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดสุรินทร์

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสุรินทร์แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๗ อำเภอ ๑๕๘ ตำบล ๒,๑๒๘ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ๑๔๔ แห่ง ชุมชน ๔๑ ชุมชน แยกเป็นรายอำเภอ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๙ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสุรินทร์

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
๑. เมืองสุรินทร์	๙๐๓.๘๔๕	๑๑.๑๓	-	๒๐	๒๙๐	๒	๒๐	๓๒
๒. ปราสาท	๙๐๘.๘๓๖	๑๑.๑๙	๒๘	๑๘	๒๔๑	๓	๑๗	-
๓. สังขะ	๑,๐๐๙.๐๐๐	๑๒.๔๒	๔๗	๑๒	๑๘๗	๑	๑๒	๙
๔. ศีขรภูมิ	๕๖๑.๖๑๓	๖.๙๑	๓๔	๑๕	๒๒๘	๒	๑๔	-
๕. รัตนบุรี	๒๐๒.๘๓๐	๒.๕๐	๗๐	๑๒	๑๖๒	๑	๑๒	-
๖. ท่าตูม	๖๔๓.๒๕๖	๗.๙๒	๕๒	๑๐	๑๖๕	๒	๙	-
๗. สำโรงทาบ	๓๗๕.๒๕๐	๔.๖๒	๕๔	๑๐	๑๐๐	๒	๙	-
๘. ชุมพลบุรี	๕๒๐.๒๕๖	๖.๔๐	๙๑	๙	๑๒๔	๕	๕	-
๙. จอมพระ	๓๑๔.๐๐๐	๓.๘๗	๒๖	๙	๑๐๕	๓	๗	-
๑๐. สันม	๒๐๓.๐๐๐	๒.๕๐	๕๑	๗	๗๘	๒	๖	-
๑๑. บัวเชด	๔๗๙.๐๐๐	๕.๙๐	๗๐	๖	๖๘	๑	๖	-
๑๒. ลำดวน	๓๐๑.๐๐๐	๓.๗๑	๒๖	๕	๕๑	๑	๕	-
๑๓. กาบเชิง	๕๗๔.๐๐๐	๗.๐๗	๕๘	๖	๘๖	๒	๔	-
๑๔. ศรีณรงค์	๔๑๐.๐๐๐	๕.๐๕	๖๔	๕	๖๔	-	๕	-
๑๕. พนมดงรัก	๓๑๘.๐๐๐	๓.๙๑	๗๘	๔	๕๕	-	๔	-
๑๖. เขวาสินรินทร์	๒๐๑.๐๐๐	๒.๔๗	๑๔	๕	๕๕	๑	๔	-
๑๗. โนนารายณ์	๑๙๙.๑๗๐	๒.๔๕	๗๒	๕	๖๘	-	๕	-
รวม	๘,๑๒๔.๐๖	๑๐๐.๐๐	-	๑๕๘	๒,๑๒๘	๒๘	๑๔๔	๔๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสุรินทร์

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ประชากร จังหวัดสุรินทร์ มีประชากรทั้งสิ้น ๑,๓๗๘,๒๒๑ คน เป็นชายจำนวน ๖๘๕,๘๐๐ คน และหญิงจำนวน ๖๙๒,๔๒๑ คน รายละเอียดดังตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ จำนวนประชากรของจังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	รวม ประชากรทั้งหมด (คน)	จำนวน ครัวเรือน
๑. เมืองสุรินทร์	๑๒๖,๕๖๓	๑๓๑,๕๗๖	๒๕๘,๑๓๙	๙๓,๓๐๗
๒. ชุมพลบุรี	๓๕,๖๖๐	๓๕,๕๒๑	๗๑,๑๘๑	๑๙,๗๔๔
๓. ท่าตูม	๔๘,๐๐๗	๔๗,๘๗๙	๙๕,๘๘๖	๒๕,๑๙๖
๔. จอมพระ	๒๙,๓๘๖	๒๙,๔๔๘	๕๘,๘๓๔	๑๕,๗๖๗
๕. ปราสาท	๗๕,๓๙๙	๗๗,๒๖๓	๑๕๒,๖๖๒	๔๕,๙๐๙
๖. กาบเชิง	๓๐,๑๐๗	๒๙,๙๓๐	๖๐,๐๓๗	๑๘,๔๘๔
๗. รัตนบุรี	๔๕,๙๗๖	๔๖,๓๙๗	๙๒,๓๗๓	๒๕,๓๐๖
๘. สนม	๒๑,๙๐๓	๒๑,๗๗๕	๔๓,๖๗๘	๑๒,๑๙๙
๙. ศีขรภูมิ	๖๖,๙๖๐	๖๘,๐๒๙	๑๓๔,๙๘๙	๓๕,๑๓๔
๑๐. สังขะ	๖๕,๖๗๖	๖๕,๒๑๘	๑๓๐,๘๙๔	๓๖,๖๑๔
๑๑. ลำดวน	๑๕,๔๘๑	๑๕,๖๘๒	๓๑,๑๖๓	๘,๘๙๕
๑๒. สำโรงทาบ	๒๖,๔๒๑	๒๖,๒๘๙	๕๒,๗๑๐	๑๓,๐๐๐
๑๓. บัวเชด	๒๐,๙๙๖	๒๐,๔๓๔	๔๑,๔๓๐	๑๒,๐๗๖
๑๔. พนมดงรัก	๑๙,๒๕๔	๑๘,๗๕๕	๓๘,๐๐๙	๑๒,๒๔๖
๑๕. ศรีณรงค์	๒๓,๕๙๑	๒๓,๒๔๔	๔๖,๘๓๕	๑๑,๕๑๑
๑๖. เขวาสินรินทร์	๑๗,๐๑๒	๑๗,๔๐๑	๓๔,๔๑๓	๙,๙๕๕
๑๗. โนนนารายณ์	๑๗,๔๐๘	๑๗,๕๘๐	๓๔,๙๘๘	๘,๕๔๘
รวม	๖๘๕,๘๐๐	๖๙๒,๔๒๑	๑,๓๗๘,๒๒๑	๔๐๓,๘๙๐

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๔

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมประเพณีและความเป็นอยู่ เนื่องจากประชากรที่พูดภาษาต่างกัน ๓ กลุ่ม หรือ “สุรินทร์ ๓ เผ่า” คือ เขมร กูย และลาว แต่ประชากรทั้งหมดมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความสามัคคี อยู่ร่วมกันอย่างสงบ ต่างได้รักษาวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาของตนไว้เป็นอย่างดี และเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น

๑.๓.๑ ประเพณีและวัฒนธรรม

จังหวัดสุรินทร์มีประเพณีที่สำคัญมากมาย ได้แก่ ประเพณีบวชนาคช้าง งานประเพณี ขึ้นเขาสวาย เคาะระฆังพันใบ ไหว้ ๙ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ งานแสดงช้างและกาชาตสุรินทร์ ประเพณีแซนโฎนตา กันตริ้ม การกวนข้าวทิพย์ การแต่งงาน หรือแซนการ์กะโน้ปติงตองเรือมอันเร หรือ ลูตอันเรเรือมตรด เรือมอ้ายโยง สะบ้า ลิกเขมร มโหรี เจริง และเจริญเบริน มีวัฒนธรรมการเลี้ยงช้างเสมือนเป็นสัตว์เลี้ยง ภายในบ้าน เป็นวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของคนกับช้างอันเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่น ไม่เหมือนที่แห่งใดในโลก

๑.๓.๒ ศาสนา

จังหวัดสุรินทร์ มีวัด ๘๙๐ แห่ง และสำนักสงฆ์ ๔๐๘ แห่ง มีโบสถ์คริสต์ ๒๗ แห่ง มีสำนักเรียน ๑ แห่ง พระภิกษุ ๘,๕๐๔ รูป สามเณร ๙๗๙ รูป โดยมีพระอารามหลวง คือ วัด ศาลาลอย และวัดบูรพาราม (เป็นวัดสำคัญเก่าแก่ของจังหวัด มีอายุประมาณ ๒๐๐ ปี เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญศรี พระพุทธรูปสำคัญประจำจังหวัด) รวมทั้งวนอุทยานพนมสวาย มีพระพุทธรูปทรงมณฑล (นามพระราชทาน) พระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผู้เดินทางไปสักการะจะได้เคาะระฆัง ๑,๐๘๐ ใบ เพื่อเสริมสิริมงคลแก่ชีวิต

๑.๓.๓ การศึกษา

การจัดการศึกษาในระบบของจังหวัดสุรินทร์ แบ่งเป็น ๔ เขตการศึกษา คือ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑ รับผิดชอบพื้นที่ ๖ อำเภอ ประกอบด้วย อ.เมืองสุรินทร์ อ.จอมพระ อ.ลำดวน อ.ศีขรภูมิ อ.สำโรงทาบ และอ.เขวาสินรินทร์
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ รับผิดชอบพื้นที่ ๕ อำเภอ ประกอบด้วย อ.ชุมพลบุรี อ.ท่าตูม อ.รัตนบุรี อ.สนม และอ.โนนนารายณ์
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ รับผิดชอบพื้นที่ ๖ อำเภอ ประกอบด้วย อ.ปราสาท อ.กาบเชิง อ.บัวเชด อ.สังขะ อ.ศรีณรงค์ และอ.พนมดงรัก
- สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓๓
- ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนสถานศึกษา ๘๕๖ แห่ง ห้องเรียน ๑๐,๐๖๕ ห้อง ครู ๑๑,๘๗๗ คน นักเรียน ๑๙๗,๕๒๑ คน อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑๗:๑
- จังหวัดสุรินทร์มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ที่เปิดการสอน ระดับอุดมศึกษา ๖ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสุรินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี วิทยาเขตสุรินทร์ และวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาสุรินทร์

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดสุรินทร์มีทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัดใช้เดินทางติดต่อภายในจังหวัด และติดต่อระหว่างจังหวัดได้โดยมีเส้นทางติดต่อระหว่างตำบลและหมู่บ้านในชนบท ซึ่งสามารถใช้ในการเดินทาง และขนส่งผลผลิตต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ยังมีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอศีขรภูมิ และอำเภอสำโรงทาบ รวมระยะทาง ๖๕ กิโลเมตร และมีเส้นทางคมนาคมหลักทั้งทางรถยนต์ รถไฟ มีทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัดและเส้นทางมาตรฐานหลายสาย ทำให้การเดินทางติดต่อภายในจังหวัด การเดินทางสู่จังหวัดใกล้เคียงและกรุงเทพมหานครเป็นไปด้วยความสะดวก มีถนนทางหลวง ๒๔ สาย และทางหลวงชนบท ๕๒ สาย

- **ทางรถยนต์** การเดินทางจากกรุงเทพฯ มายังจังหวัดสุรินทร์ใช้ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ ๔๕๐ กิโลเมตร ผ่านจังหวัดปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา แล้วแยกเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านจังหวัดสระบุรี นครราชสีมา จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๔ ผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ แยกซ้ายเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔ (แยกตรงอำเภอปราสาท) จนถึงจังหวัดสุรินทร์ ระยะทางจากตัวจังหวัด (อำเภอเมืองสุรินทร์) ไปยังอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสุรินทร์ เรียงจากใกล้ไปไกล ดังนี้

- อำเภอเขวาสินรินทร์ ๑๔ กิโลเมตร
- อำเภอจอมพระ ๒๕ กิโลเมตร
- อำเภอลำดวน ๒๖ กิโลเมตร
- อำเภอปราสาท ๒๘ กิโลเมตร
- อำเภอศีขรภูมิ ๓๔ กิโลเมตร
- อำเภอสังขะ ๕๑ กิโลเมตร
- อำเภอสนม ๕๑ กิโลเมตร
- อำเภอท่าตูม ๕๒ กิโลเมตร
- อำเภอสำโรงทาบ ๕๔ กิโลเมตร
- อำเภอกาบเชิง ๕๘ กิโลเมตร
- อำเภอศรีณรงค์ ๖๔ กิโลเมตร
- อำเภอรัตนบุรี ๗๐ กิโลเมตร
- อำเภอบัวเขต ๗๐ กิโลเมตร
- อำเภอโนนนารายณ์ ๗๕ กิโลเมตร
- อำเภอพนมดงรัก ๗๘ กิโลเมตร
- อำเภอชุมพลบุรี ๙๑ กิโลเมตร

- **ทางรถไฟ** ปัจจุบันมีรถไฟสายกรุงเทพฯ-สุรินทร์ ระยะทางประมาณ ๔๒๐ กิโลเมตร โดยผ่านจังหวัดปทุมธานี ออยุธยา สระบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ จนถึงสุรินทร์ เปิดการเดินทางเร็ว รถด่วน รถด่วนพิเศษ และรถดีเซลรางปรับอากาศ กรุงเทพฯ-สุรินทร์

๑.๔.๒ ไฟฟ้าและประปา

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๓๗๓,๗๒๒ ราย ปริมาณการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น ๖๙๙,๒๓๓,๑๖๙ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง ทางด้านการประปา ในปี ๒๕๖๓ จังหวัดสุรินทร์ มีกำลังการผลิตน้ำประปาทั้งสิ้น ๒๖,๑๐๔,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร แต่ปริมาณน้ำที่ผลิตได้มีจำนวน ๑๙,๖๔๔,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สำหรับปริมาณน้ำที่จำหน่ายให้แก่ผู้ใช้มีปริมาณทั้งสิ้น ๑๔,๓๑๘,๑๙๗ ลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์และรั่วไหลอีกประมาณ ๗,๐๙๕ ลูกบาศก์เมตร มีจำนวนผู้ใช้น้ำประปาทั้งสิ้น ๕๗,๗๓๕ ราย

๑.๔.๓ ด้านการกักกันของจังหวัด

- มีด่าน ศุลกากร ที่ตั้ง ..ต.ด่าน.อ.กาบเชิง.จ.สุรินทร์..
- ตรวจพืช ที่ตั้ง ..ด่านตรวจพืชช่องจอม อาคารสำนักงานชั่วคราว
- มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานที่กักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมง ที่ตั้ง ..จุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ม.๑๔ ต.ด่าน อ.กาบเชิง.จ.สุรินทร์
- มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานที่กักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี
- ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ม.๖.ต.บ้านพลวง.อ.ปราสาท.จ.สุรินทร์.....
- มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- การไปรษณีย์โทรเลข ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดสุรินทร์มีที่ทำการไปรษณีย์ รวม ๑๕ แห่ง มีการส่งไปรษณีย์ธรรมดา ๖,๐๐๓,๓๘๙ ฉบับ บริการพิเศษ ๑,๗๘๖,๔๖๑ ฉบับ พัสดุไปรษณีย์ ๔๗,๒๙๘ ชิ้น
- โทรศัพท์ จังหวัดสุรินทร์มีหมู่บ้านที่มีโทรศัพท์ใช้ ๑,๙๔๓ หมู่บ้าน (ร้อยละ ๙๑.๕๖)
- เทคโนโลยีและการสื่อสาร ข้อมูลจากการสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ประชากรที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไป มีการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ ๒๗.๑๖ ลดลงจากปีที่แล้ว ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๒๘.๑๗ ส่วนข้อมูลการใช้โทรศัพท์มือถือพบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้นจากร้อยละ ๖๘.๓๔ ในปีที่แล้ว เป็นร้อยละ ๒๘.๗๑ ส่วนข้อมูลการใช้โทรศัพท์มือถือพบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้นจากร้อยละ ๖๘.๓๔ ในปีที่แล้ว เป็นร้อยละ ๘๑.๘๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สอดคล้องกับข้อมูลการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกันจากร้อยละ ๓๕.๑๗ เป็นร้อยละ ๔๐.๐๔

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ ๑.๑ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชคงที่ร้อยละ ๐.๐ สาขาประมงหดตัวร้อยละ ๐.๖ สาขาการบริการทางการเกษตรหดตัวร้อยละ ๑๓.๗ ในขณะที่สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ ๒.๔ และสาขาป่าไม้ขยายตัวร้อยละ ๓.๒ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ สถานการณ์ภัยแล้งที่รุนแรง การระบาดของโรค และแมลงศัตรูพืช รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 (COVID-19) ส่งผลให้ดัชนีรายได้ภาคเกษตรลดลงร้อยละ ๘.๑

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุรินทร์(GPP) ๑๖ สาขา (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดสุรินทร์ พบว่าจังหวัดสุรินทร์ มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ ๐.๕ โดย GPP ระดับประเทศอยู่ลำดับที่ ๓๓ ของประเทศ (จากจำนวน ๗๗ จังหวัด)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross provincial product : GPP) ณ ราคาประจำปีในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดสุรินทร์ มีมูลค่า ๘๓,๘๐๘ ล้านบาท และมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๗๕,๙๑๙ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๒ โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสุรินทร์การผลิตหลัก คือ การผลิตภาคเกษตรมีส่วนร้อยละ ๒๕.๒ ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๐.๑ และการผลิตภาคนอกเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๗๔.๘ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๐.๒ โดยสาขาการผลิตที่สำคัญต่อโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัด ๓ อันดับแรก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม ร้อยละ ๒๕.๒ สาขาศึกษา ร้อยละ ๑๔.๒ และสาขาการขนส่งและการขายปลีกฯ ร้อยละ ๑๓.๙ รายละเอียดดังตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต

พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๓

สาขาการผลิต	มูลค่า GPP (ล้านบาท)		
	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓
ภาคเกษตร (Agriculture)	๑๙,๙๐๔	๒๐,๕๐๐	๒๑,๑๐๖
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง (Agriculture, forestry and fishing)	๑๙,๙๐๔	๒๐,๕๐๐	๒๑,๑๐๖
ภาคนอกเกษตร (Non-Agriculture)	๕๘,๘๖๖	๖๐,๕๐๗	๖๒,๗๐๒
อุตสาหกรรม (Industrial)	๑๐,๖๓๘	๑๐,๖๒๐	๑๑,๕๒๘
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (Mining and quarrying)	๓๘๖	๓๖๔	๓๗๔
การผลิต (Manufacturing)	๙,๑๗๔	๙,๐๑๖	๙,๕๗๐
ไฟฟ้า ก๊าซ (Electricity, gas, steam and air conditioning supply)	๘๓๑	๙๒๐	๑,๒๙๓
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล (Water supply; sewerage, waste management and remediation activities)	๒๔๘	๓๒๑	๒๙๑
การบริการ (Service)	๔๘,๒๒๘	๔๙,๘๘๗	๕๑,๑๗๔
การก่อสร้าง (Construction)	๓,๔๙๘	๓,๔๒๘	๓,๖๕๒
การขายส่งและการขายปลีก (Wholesale and retail trade and	๑๐,๔๙๗	๑๑,๑๖๔	๑๑,๖๒๘

สาขาการผลิต	มูลค่า GPP (ล้านบาท)		
	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓
repair of motor vehicles)			
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า (Transportation and storage)	๑,๗๓๗	๑,๘๓๓	๑,๖๕๘
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (Accommodation and food service activities)	๖๒๕	๖๘๘	๔๓๘
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร (Information and communication)	๖๐๖	๖๖๓	๖๗๕
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (Financial and insurance)	๖,๘๙๐	๗,๕๑๖	๗,๘๓๐
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ (Real estate activities)	๓,๙๙๓	๔,๐๒๔	๔,๐๐๗
กิจกรรมทางวิชาชีพ (Professional, scientific and technical activities)	๒๒	๒๒	๒๑
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน (Administrative and support service activities)	๗๑	๗๕	๑๐๑
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ (Public administration and defence; compulsory social security)	๔,๗๗๙	๕,๐๔๒	๕,๑๐๖
การศึกษา (Education)	๑๑,๔๔๙	๑๑,๔๔๘	๑๑,๘๗๓
กิจกรรมด้านสุขภาพ (Human health activities)	๒,๙๙๓	๒,๘๙๕	๓,๐๕๔
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ (Arts, entertainment and recreation)	๑๘๔	๒๑๘	๑๙๕
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ (Other service activities)	๘๘๔	๘๗๑	๙๓๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross provincial product (GPP))	๗๘,๗๗๐	๘๑,๐๐๗	๘๓,๘๐๘

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม

๑.๖.๑ ข้อมูลแรงงาน จังหวัดสุรินทร์

ในปี ๒๕๖๔ จังหวัดสุรินทร์ มีประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานจำนวน ๕๑๐,๒๑๖ คน มีประชากรไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ๓๒๙,๔๓๙ คน แบ่งเป็น ทำงานบ้าน ๗๗,๖๓๖ คน เรียนหนังสือ ๘๑,๑๒๔ คน และอื่นๆ ๑๗๐,๖๗๙ คน มีผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน ๙,๔๔๓ คน แบ่งเป็น ผู้ชาย ๕,๖๔๙ คน และหญิง ๓,๗๙๔ คน รายละเอียดดังตารางที่ ๑๒

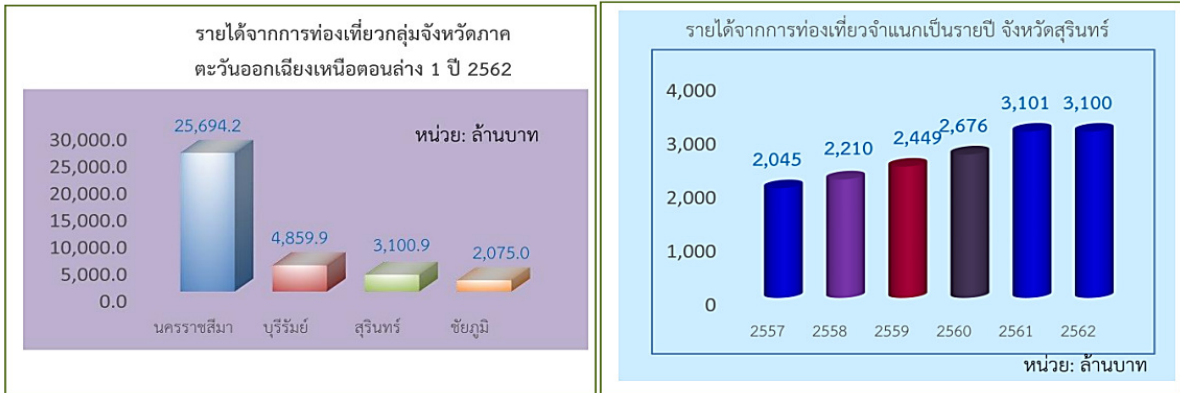
ตารางที่ ๑๒ สถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดสุรินทร์

ปี พ.ศ.	ผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน (คน)	ผู้ไม่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน (คน)	อัตราว่างงานชาย (คน)	อัตราว่างงานหญิง (คน)
๒๕๖๒	๕๑๘,๐๔๔	๓๓๖,๙๑๗	๑,๓๑๐	๒,๖๔๗
๒๕๖๓	๕๒๗,๐๓๖	๓๓๕,๐๙๘	๔,๑๓๓	๕,๒๕๙
๒๕๖๔	๕๑๙,๖๕๙	๓๒๙,๔๓๙	๕,๖๔๙	๓,๗๙๔
๒๕๖๕	๕๔๔,๖๙๐	๓๐๘,๒๕๐	N	N

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดสุรินทร์

๑.๖.๒ การท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๒

จังหวัดสุรินทร์มีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๓,๑๐๐.๙ ล้านบาทสูงเป็นลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ รองจากจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ ๖ แสดงรายได้จากการท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๒

รายได้จากการท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๒ มีมูลค่า ๓,๑๐๐.๙ ล้านบาทเพิ่มขึ้น จากปีที่ผ่านมาและพบว่าตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ รายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

ในปี ๒๕๖๒ จังหวัดสุรินทร์มีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๓,๑๐๐.๙ ล้านบาทสูงเป็นลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ รองจากนครราชสีมาและจังหวัดบุรีรัมย์

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๑ มีนักท่องเที่ยวชาวไทย ๑,๐๒๓,๕๙๔ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๖๔,๐๒๓ คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น จากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘,๘๔๐ คน เมื่อมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดสุรินทร์เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวของจังหวัดสุรินทร์ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนค่าใช้จ่าย ๑,๑๓๕ บาท/คน/วัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ประมาณ ๕๘ บาท ปี ๒๕๖๐ มีค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยว ๑,๐๗๗ บาท/คน/วัน ซึ่งให้เห็นว่า เมื่อมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวจึงเพิ่มขึ้น และค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ทั้งหมด ๕,๐๗๗,๕๓๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรกรรม ๔,๒๐๗,๕๘๕ ไร่ (๘๒.๘๗ % ของพื้นที่ทั้งหมด) พื้นที่นาข้าว ๓,๔๘๕,๙๒๖ ไร่ พื้นที่พืชไร่ ๓๗๕,๒๔๕ ไร่ พื้นที่ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๑๙๐,๑๘๑ ไร่ พื้นที่พืชผัก/ไม้ดอกไม้ประดับ ๑๒,๓๕๓ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๑๔๓,๘๘๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๒๒๙,๓๔๘ ไร่ (๕.๔๖ % ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีพื้นที่รับประโยชน์จากน้ำ ๒๘๙,๖๑๓ ไร่ (๗.๓๗ % ของพื้นที่เกษตรกรรม) รายละเอียดดังตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ การใช้ที่ดินทางการเกษตรของจังหวัดสุรินทร์

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่เกษตรกรรม	๔,๒๐๗,๕๘๕	๘๒.๘๗
พื้นที่นา	๓,๔๘๕,๙๒๖	๖๘.๖๕
พืชไร่	๓๗๕,๒๔๕	๗.๓๙
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	๑๙๐,๑๘๑	๓.๗๕
พืชผัก/ไม้ดอกไม้ประดับ	๑๒,๓๕๓	๐.๒๔
เนื้อที่ทำการเกษตรอื่นๆ	๑๔๓,๘๘๐	๒.๘๓

ที่มา : เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร รายจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๓, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๒ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๒.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานสุรินทร์)

จังหวัดสุรินทร์มีโครงการชลประทานขนาดกลาง ทั้งหมด ๒๗ แห่ง มีปริมาตรเก็บกักรวม ๒๕๔.๗๘๙ ล้านลูกบาศก์เมตร โครงการขนาดเล็กทั้งหมด ๓๔๖ แห่ง มีปริมาตรเก็บกักรวม ๕๕.๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทานทั้งหมดประมาณ ๑๙๓,๘๖๗ ไร่ มีพื้นที่รับประโยชน์ ๒๘๐,๗๐๓ ไร่ ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๒๗๙.๒ มิลลิเมตร/ปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. โครงการชลประทานขนาดกลาง ประกอบด้วย

- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง ปริมาตรเก็บกัก ๑๔๕.๘๙ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทานประมาณ ๑๑๒,๕๗๙ ไร่
- ฝ่ายในลำน้ำ จำนวน ๔ แห่ง ปริมาตรเก็บกัก ๙.๗๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทานประมาณ ๙,๗๖๙ ไร่
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลกลาง มีฝายยาง จำนวน ๖ แห่ง ปริมาตรเก็บกัก ๑๙.๓๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทานประมาณ ๕๙,๗๒๓ ไร่
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลล่าง มีฝายจำนวน ๑ แห่ง ปริมาตรเก็บกัก ๗๔.๔๖ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทานประมาณ ๑๒,๑๔๐ ไร่

๒. โครงการชลประทานขนาดเล็ก ประกอบด้วย

- โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๓๔๖ แห่ง ปริมาตรเก็บกัก ๕๕.๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ ๒๒๕,๕๐๓ ไร่
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จำนวน ๕๓ แห่ง มีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ ๕๕,๒๐๐ ไร่

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ชลประทานจังหวัดสุรินทร์

ที่	ชื่อโครงการ	จำนวน (แห่ง)	ปริมาตรเก็บกัก (ล้าน ลูกบาศก์เมตร)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับ ประโยชน์(ไร่)
โครงการชลประทานขนาดกลาง (โครงการชลประทานสุรินทร์)					
๑	อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง	๑๗	๑๔๕.๘๙	๑๑๒,๕๗๙	-
๒	ฝายในลำน้ำ	๔	๙.๗๖๙	๙,๗๖๙	-
๓	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลกลาง	๖	๑๙.๓๕๐	๕๙,๗๒๓	-
๔	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลล่าง	๑	๗๔.๔๖	๑๒,๑๔๐	-
รวมขนาดกลาง		๒๘	๒๔๙.๔๗	๑๙๔,๒๑๑	-
โครงการชลประทานขนาดเล็ก (โครงการชลประทานสุรินทร์)					
๑	โครงการชลประทานขนาดเล็ก	๓๔๖	๕๕.๔๔	-	๒๒๕,๕๐๓
๒	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	๕๙	-	-	๕๕,๒๐๐
รวมขนาดเล็ก		๓๙๙	๕๕.๔๔	-	๒๘๐,๗๐๓
รวมทั้งหมด			๓๐๔.๙๑๐	๑๙๔,๒๑๑	๒๘๐,๗๐๓

๒.๒.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

๑. แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์ ได้ดำเนินการขุดสระน้ำไร่ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ให้แก่เกษตรกรที่มีความต้องการและแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ โดยเกษตรกรร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการขุดสระ ๒,๕๐๐ บาท/บ่อ ปัจจุบันดำเนินการไปแล้ว ๒๕,๒๑๖ บ่อ รายละเอียดดังตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๕ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานจังหวัดสุรินทร์

ลำดับ	อำเภอ	ปี 48-49	ปี 50	ปี 51	ปี 52	ปี 53	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58	ปี 59	ปี 60	ปี 61	ปี 62	ปี 63	ปี 64	ปี 65	ปี 66	รวม
1	กาบเชิง	136	0	38	28	20	0	28	205	118	94	36	246	67	82	87	93	53	117	1,448
2	จอมพระ	172	0	37	55	44	0	38	275	199	170	47	140	142	305	73	48	123	169	2,037
3	ชุมพลบุรี	78	0	25	30	23	0	49	312	338	253	120	126	204	85	106	37	79	144	2,009
4	ท่าตูม	127	0	36	40	28	0	51	268	181	156	100	227	118	141	138	107	107	167	1,992
5	โนนนารายณ์	74	0	24	15	20	8	37	128	10	0	30	38	19	75	36	47	26	66	653
6	ปราสาท	424	0	92	71	60	0	81	475	439	384	134	386	254	182	253	388	50	274	3,956
7	เมืองสุรินทร์	212	0	61	73	61	17	43	445	260	170	72	238	203	116	69	220	187	194	2,641
8	รัตนบุรี	134	0	39	35	40	20	30	148	65	40	0	147	91	56	70	32	11	50	1,008
9	ศรีณรงค์	70	0	22	21	15	0	31	150	64	34	20	80	69	57	24	67	18	45	787
10	ศีขรภูมิ	135	0	51	47	50	22	104	270	147	147	80	212	142	184	141	74	118	213	2,137
11	สนม	138	0	30	33	30	0	30	204	149	139	55	43	142	45	43	35	20	44	1,180
12	สังขะ	199	0	63	44	39	0	76	190	174	150	27	102	196	287	73	153	146	255	2,174
13	สำโรงทาบ	86	0	2	20	15	10	20	75	41	31	15	22	103	54	32	14	70	89	699
14	ลำดวน	43	0	24	11	14	0	19	50	77	0	26	43	34	95	60	39	84	62	681
15	พนมดงรัก	56	0	11	26	20	0	18	70	6	30	30	32	53	44	40	83	51	83	653
16	บัวเชด	37	0	12	16	20	0	21	140	32	22	0	41	81	79	41	28	34	51	655
17	เขวาสินรินทร์	25	0	18	15	10	11	24	70	0	80	8	12	56	8	11	37	74	47	506
รวม		2,146	0	585	580	509	88	700	3,475	2,300	1,900	800	2,135	1,974	1,895	1,297	1,502	1,260	2,070	25,216

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์

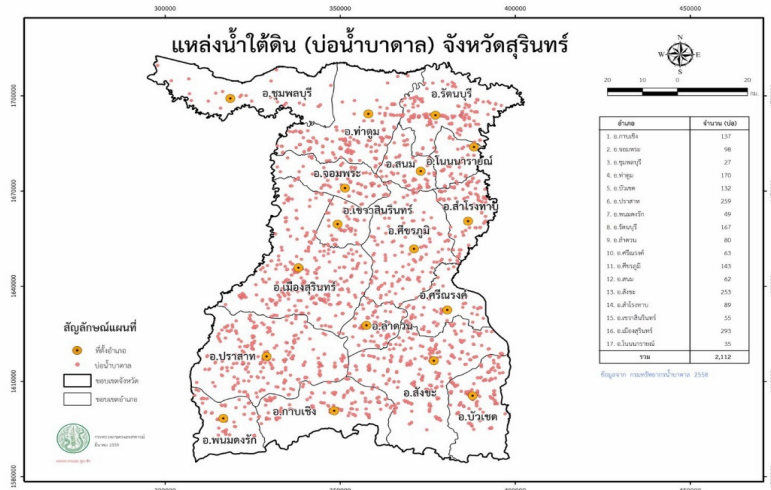
๒. แหล่งน้ำใต้ผิวดิน (บ่อน้ำบาดาล)

จังหวัดสุรินทร์มีบ่อน้ำบาดาลทั้งสิ้น ๓,๑๑๓ บ่อ ซึ่งเป็นบ่อน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ๒,๙๗๖ บ่อ และบ่อน้ำเพื่อการเกษตร ๑๓๗ บ่อ รายละเอียด รายละเอียดดังตารางที่ ๑๖

ตารางที่ ๑๖ แหล่งน้ำใต้ผิว (บ่อน้ำบาดาล) จังหวัดสุรินทร์

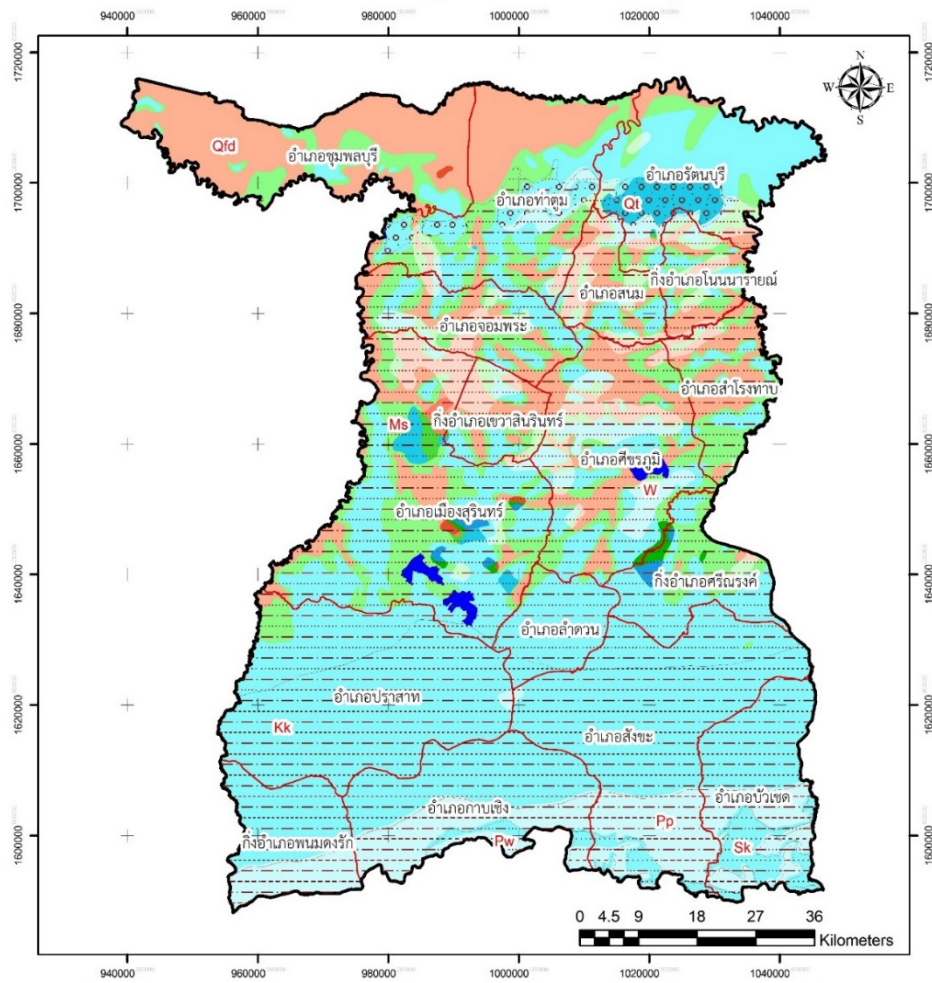
ลำดับ	อำเภอ	บ่ออุปโภค-บริโภค	บ่อเกษตร	รวมทั้งหมด
๑	กาบเชิง	๒๖๐	๑	๒๖๑
๒	เขวาสินรินทร์	๔๒	-	๔๒
๓	จอมพระ	๑๕๓	๔	๑๕๗
๔	ชุมพลบุรี	๓๓	-	๓๓
๕	ท่าตูม	๒๐๑	๖	๒๐๗
๖	โนนนารายณ์	๔๙	-	๔๙
๗	บัวเชด	๑๗๔	-	๑๗๔
๘	ปราสาท	๓๙๘	๔๓	๔๔๑
๙	พนมดงรัก	๘๑	๑	๘๒
๑๐	เมืองสุรินทร์	๔๓๐	๑๒	๔๔๒
๑๑	รัตนบุรี	๒๔๘	๒๗	๒๗๕
๑๒	ลำดวน	๑๒๒	๑๑	๑๓๓
๑๓	ศรีณรงค์	๗๒	๑๔	๘๖
๑๔	ศีขรภูมิ	๑๘๕	๑๒	๑๙๗
๑๕	สนม	๘๐	-	๘๐
๑๖	สังขะ	๓๓๑	๖	๓๓๗
๑๗	สำโรงทาบ	๑๑๗	-	๑๑๗
	รวม	๒๙๗๖	๑๓๗	๓๑๑๓

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อน้ำบาดาล) จังหวัดสุรินทร์

แผนที่แสดงปริมาณและคุณภาพน้ำบาดาลจังหวัดสุรินทร์

ชั้นหินให้น้ำ

- Qtd ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนน้ำพา
- Qd ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนตะกักน้ำ
- Ms ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดมหาสารคาม
- Kk ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดโคกกรวด
- Sk ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดเสาข้าว
- Pp ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดภูพาน
- Pw ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดพระวิหาร
- แหล่งน้ำ

ดัชนีแสดงถึงปริมาณน้ำที่หาได้
Groundwater Availability Index
แสดงปริมาณน้ำที่คาดว่าจะหาได้ (โดยเฉลี่ยต่อไร่/ปี)
Expected Well Yield (m³/hr)

	< 2	2-10	10-20	> 20
<600				
600-1200				
>1200				

หมายเหตุ (Remark) : < น้อยกว่า (Less Than)
> มากกว่า (More Than)

ภาพที่ ๘ แสดงปริมาณและคุณภาพน้ำบาดาล จังหวัดสุรินทร์

๒.๓ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสุรินทร์

๒.๓.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๗ ด้านการปลูกเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้
๑. ข้าวนาปี	-	๓,๐๙๘,๔๙๗	๒,๙๖๕,๗๐๗	๑,๑๐๗,๘๒๐	๓๗๔	๑๓,๓๘๔.๘๓ บาท/ตัน
๒. ยางพารา	๑๖,๙๓๔	๒๔๘,๒๔๑	๒๑๗,๗๖๑	๔๑,๑๖๕	๑๘๙	๓๗.๒๙ บาท/กก.
๓. มันสำปะหลัง	-	๑๓๕,๑๔๔	๑๓๕,๐๐๔	๔๙๖,๑๘๐	๓,๖๗๕	๑.๘๑ บาท/กก.
๔. อ้อยโรงงาน	-	๘๔,๒๕๗	๕๓,๔๘๒	๕๐๖,๗๑๑	๕๒๘.๑	๗๖๔.๘ บาท/ตัน

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดสุรินทร์, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๓.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๘ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่า ผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
๑. ไก่	๑๒๘,๑๖๓	๕,๒๗๖,๓๑๐	๖,๗๑๕,๕๒๑	ตัว	๓๗.๑๓ บาท/กก.	
๒. สุกร	๗,๒๙๕	๑๔๗,๗๔๑	๑๑๗,๑๖๙	ตัว	๖๕.๔๗ บาท/กก.	
๓. โคเนื้อ	๙๗,๓๔๒	๕๓๔,๑๑๔	๖๔,๑๔๔	ตัว	๒๙,๑๖๖.๖๗ บาท/ตัว	
๔. กระบือ	๓๒,๐๔๒	๑๔๗,๓๖๘				

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดสุรินทร์, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๓.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๙ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวนสัตว์ (ตัว)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม) ปริมาณ(ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (พันบาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
ปลานิล	๑๐,๐๙๔	๘,๓๔๒	๑๒,๓๖๓	๔๗๒.๔๑	๕๖.๑๗	๘๗๘,๙๐๐.๑๖
ปลาตะเพียน	๑๐,๗๒๒			๕๕๒.๖๖	๔๘.๘๐	๙๔๖,๐๕๖.๔๙
ปลาช่อน	๙,๗๗๗			๒๑๙.๘๖	๙๘.๘๖	๗๔๔,๘๘๕.๑๙
ปลาดุก	๘,๒๙๖			๓๐๗.๑๓	๗๓.๔๘	๓๙๑,๗๗๗.๑๕
ปลาหมอ	๒,๖๐๕			๑๕๑.๖๐	๖๑.๒๔	๑๘๐,๐๖๐.๐๙
ปลาสิด	๑,๓๔๐			-	๕๙.๐๙	๙๘,๗๐๕.๔๔
กุ้งก้ามกราม	๒,๗๐๕			๖๔.๕๐	๓๕๑.๖๐	๔๓๖,๔๕๘.๗๔
ปลาไน	๘๐๘			-	๕๑.๙๑	๑๐๖,๒๕๔.๖๒
สวาย	๑,๙๗๔			๗.๔๙	๔๒.๙๕	๑๕๕,๓๔๙.๗๒
อื่นๆ	๑๘,๕๒๕			๔๔.๙๐	๕๖.๒๐	๙๑,๑๘๕.๒๓

ที่มา: กลุ่มสถิติการประมง

๒.๓.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรังสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๑. ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ ลักษณะเด่น “หอม ยาว ขาว นุ่ม” ซึ่งหมายถึง ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาวที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อแสง คือ พันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ และพันธุ์ กข ๑๕ ที่ผลิตในจังหวัดสุรินทร์ ในฤดูนาปี และมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ (ปลูกในพื้นที่ ๔ อำเภอ คือ อ.ลำดวน อ.ปราสาท อ.เมืองสุรินทร์ และ อ.เขวาสินรินทร์ (๑. อ.ลำดวน : ตระเปียงเตีย, ๒. อ.ปราสาท : ต.ปรีอ, ต.กันตวจระมวล, ต.ตาเบา, ๓. อ.เมือง : ต.คอโค และ ๔. อ.เขวาสินรินทร์ : ต.บ้านแร่)

๒. ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ลักษณะเด่น ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาว ที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง คือ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ และพันธุ์ กข ๑๕ ซึ่งปลูกในพื้นที่ ทุ่งกุลาร้องไห้ ในฤดูนาปี และมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ (อำเภอชุมพลบุรี จำนวน ๔ ตำบล คือ ตำบลไพรขลา ตำบลชุมพลบุรี และตำบลหนองเรือ)

๓. เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน ลักษณะเด่น เป็นเส้นไหมดิบที่ผ่านการสาวด้วยมือ ผลิตจากตัวไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน ที่เลี้ยงโดยใบหม่อนที่ปลูกขึ้นเองในพื้นที่ ๒๐ จังหวัด ในภาคอีสาน เส้นไหมเป็นสีเหลืองทอง มีความมันเลื่อม นุ่มนวล เหนียว และสม่ำเสมอสามารถทำเป็นเส้นยืนและเส้นพุ่งได้ (พื้นที่เลี้ยงบ้านสระ อำเภอปราสาท จำนวน ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๕ ราย ผลิตเส้นไหมได้ ๑๐๐ กก./ปี)

จังหวัดสุรินทร์ได้ยื่นขอทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๓๓ มกราคม ๒๕๔๘ คำขอที่ ๔๘๑๐๐๐๓ ทะเบียนเลขที่ ๕๑๑๐๐๒๓ และกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๑ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิสุรินทร์ ๓,๐๑๐,๑๓๐ ไร่ ครอบคลุมทั้ง ๑๗ อำเภอ รายละเอียดดังตารางที่ ๒๐-๒๑

ตารางที่ ๒๐ แสดงรายชื่อผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ ทะเบียนเลขที่ สข ๕๑๑๐๐๒๓)

ที่	รายชื่อโรงสี	ที่ตั้ง/เบอร์โทร	ปีที่ขึ้นทะเบียน	สถานะ	จำนวนสมาชิก
๑	เกษตร อำเภอศีขรภูมิ	อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์	๒๕๖๐	ในประเทศ	๕๔ ราย
๒	เกษตร อำเภอปราสาท	อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	๒๕๖๐	ในประเทศ	๒๗ ราย
๓	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรทฤษฎีใหม่ อำเภอเมือง	๑๓๖ ม.๑ ต.คอโค อ.เมือง จ.สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ ๐๘๑-๙๓๗๗๓๐๙	๒๕๖๐	ในประเทศ	๑ ราย
๔	เครือข่ายผู้ผลิตข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี	๒๕๑ ม.๑ ถ.ค่ายลูกเสือ ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี. จ.สุรินทร์ ๓๒๑๐๙ ๐๘๙-๔๒๕๕๕๖๖	๒๕๖๐	ในประเทศ	๑ ราย
๕	สหกรณ์เกษตรอินทรีย์ทัฟไทยจำกัด อำเภอปราสาท	๕๙ ม.๑ ต.ทมอ อ.ปราสาท. จ.สุรินทร์ ๐๘๗-๒๕๕๑๔๔๗	๒๕๖๐	ในประเทศ	๑ ราย
๖	สหกรณ์เกษตรอินทรีย์ช่างปี อำเภอศีขรภูมิ	๑ ม.๑ ต.ช่างปี อ.ศีขรภูมิ. จ.สุรินทร์ ๐๙๘-๑๑๓๕๔๔๗	๒๕๖๐	ในประเทศ	๑ ราย

๗	สหกรณ์การเกษตรปราสาท อำเภอปราสาท	๙๒ ม.๗ ต.ก้งแอน อ.ปราสาท จ. สุรินทร์ ๐๔๔-๕๕๑๒๒๗	๒๕๖๐	ใน ประเทศ	๑ ราย
๘	บริษัท เจพีโรซ์ อินเตอร์เนชั่น แนล จำกัด อำเภอเมือง	๕๔/๕ ม.๘ ต.เทนมีย์ อ.เมือง จ. สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ ๐๘๙ -๗ ๒ ๒ ๙ ๒ ๕ ๙ ,๐๔ ๔ - ๕๕๘๙๔๔	๒๕๖๐	ใน ประเทศ	๑ ราย
๙	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุรินทร์สห พืชผล อำเภอเมือง	๙๓ ม.๔ ถ.ปัทมานนท์ ต.แกใหญ่ อ.เมือง จ.สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ ๐๔๔-๐๔๐ ๒๒๓-๕	๒๕๖๐	ใน ประเทศ	๑ ราย
๑๐	โรงสีข้าวศิริเลิศศิริณ ๒๕๕๔ จำกัด อำเภอเมือง	๙ ม.๑๔ ต.ตาอ้อ อ.เมือง จ. สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ ๐๘๙-๙๔๔๔๙๘๒	๒๕๖๐	ใน ประเทศ	๑ ราย
๑๑	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีไฟ สุรินทร์เกียรติอากาศ อำเภอ เมือง	๑๔๙ ม.๑ ถ.ปัทมานนท์ ต.ใน เมือง อ.เมือง จ.สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ ๐๔๔- ๕๑๓๒๖๓	๒๕๖๐	ใน ประเทศ	๑ ราย
รวมทั้งสิ้น					๙๐ ราย

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

หมายเหตุ: ระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนขอใช้ตราสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีอายุ ๒ ปี

ตารางที่ ๒๑ แสดงรายชื่อผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
(ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ทะเบียนเลขที่ สข ๕๐๑๐๐๒๒)

ที่	รายชื่อโรงสี	ที่ตั้ง/เบอร์โทร	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	สถานะ	จำนวน สมาชิก
๑	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูป ที่ดินชุมพลบุรี จำกัด	๕๐๑ ถ.ท่าตุม-ชุมพลบุรี ต.ชุมพล บุรี จ.สุรินทร์	๒๕๕๘	ในประเทศ	๗๖ ราย
๒	บริษัท เจ.พี.โรซ์ อินเตอร์ เนชั่นแนล (๑๙๙๘) จำกัด	๕๔/๕ ต.เทนมีย์ อ.เมือง จ. สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ ๐๘๙ - ๗๒๒๙๒๕๙,๐๔๔-๕๕๘๙๔๔	๒๕๕๖	ในประเทศ	๑ ราย
๓	บริษัท พูนผลเทรดดิ้ง จำกัด	๖๐ ม.๓ ถ.สุรินทร์-ปราสาท ต. เฉนียง อ.เมือง จ.สุรินทร์ ๓๒ ๐๐๐ ๐๔๔-๑๔๓๐๐๓-๔	๒๕๕๑	ในประเทศ	๑ ราย
๔	กลุ่มข้าวหอมมะลิบ้านบอ แก	ต.นาหนองไผ่ อ.ชุมพลบุรี จ. สุรินทร์	๒๕๖๑	ในประเทศ	๒๑ ราย

๕	กลุ่มข้าวหอมมะลิบ้านจันทร์หอม	ต.นาหนองไผ่ อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	๒๕๖๑	ในประเทศ	๓๗ ราย
๖	สหกรณ์การเกษตรชุมพลบุรี	๒๑๒ ม.๓ ถ.ท่าตูม-ชุมพลบุรี ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ ๓๒๐๐๐	๒๕๕๖	ในประเทศ	๕๙ราย
๗	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุรินทร์สหพืชผล	๙๓ ม.๗ ถ.ปัทมานนท์ ต.แกใหญ่ อ.เมือง จ.สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ ๐๔๔-๐๔๐ ๒๒๓	๒๕๕๖	ในประเทศ	๑ ราย
๘	สหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด	๙๒ ม.๔ ถ.สุรินทร์-ช่องจอม ต.ก้งแอน อ.ปราสาท จ.สุรินทร์ ๓๒๑๔๐ ๐๔๔-๕๕๑๒๒๗,๐ ๔๔๕๕๑๗๑๘	๒๕๕๖	ในประเทศ	๑ ราย
๙	เครือข่ายผู้ผลิตข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ชุมพลบุรี	๒๕๑ ม.๑ ถ.ค่ายลูกเสือ ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ ๓๒๑๙ ๐ ๐๘๙-๔๒๕๕๔๖๖	๒๕๕๖	ในประเทศ	๑ ราย
๑๐	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุรินทร์สหพืชผลท่าตูม	๒๘๐ ม.๗ ถ.ปัทมานนท์ ต.ท่าตูม อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์	๒๕๕๖	ในประเทศ	๑ ราย
๑๑	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ข้าวคิดคิดทุ่งกุลา	๙ ม.๗ ต.ตาหนองไผ่ อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	๒๕๕๖	ในประเทศ	๗๓ ราย
รวมทั้งสิ้น					๒๗๒ ราย

เกษตรกรปลูกข้าวหอมมะลิในเขตทุ่งกุลาห้องให้ จำนวนทั้งสิ้น ๕๗๕,๙๙๓ ไร่ โดยแยกเป็น

- อำเภอชุมพลบุรี จำนวน ๙ ตำบล ๑๒๒ หมู่บ้าน เกษตรกร จำนวน ๑๐,๗๒๓ ราย
พื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๔๑๑,๕๙๙ ไร่
- อำเภอท่าตูม จำนวน ๓ ตำบล ๔๘ หมู่บ้าน เกษตรกร จำนวน ๓,๘๓๑ ราย
พื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๑๖๔,๓๙๔ ไร่

๒.๓.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑.) ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

๑.๑ พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ รวม ๗๐,๖๙๗.๕๕ ไร่ เกษตรกร ๗,๔๘๕ ราย รับรองแล้ว ๑,๑๙๙.๕๕ ไร่ เกษตรกร ๒๗๖ ราย รายละเอียดดังตารางที่ ๒๒

ตารางที่ ๒๒ พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ จำแนกตามชนิดสินค้า

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑. ข้าว		
ข้าว T๑ (เตรียมความพร้อม)	-	-
ข้าว T๒ (ปรับเปลี่ยน)	-	-
ข้าว T๓ (ระยะให้การรับรอง)	๔,๓๖๐ ราย/ ๒๔๓ กลุ่ม	๓๘,๖๘๗.๒๕

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
รับรองแล้ว		
ข้าวอินทรีย์ ๑ ล้านไร่	๒,๘๓๕ ราย/๑๕๓ กลุ่ม	๓๐,๗๓๒.๗๕
โครงการอื่น	๖๑ ราย/๕ กลุ่ม	๘๘๗.๗
รวม	๕,๑๙๕ ราย/๔๐๑ กลุ่ม	๓๑,๖๒๐.๔๕
๒. พืช (แปลง)		
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	๑๕๗	๒๖๓.๓๕๔
รวม	๑๕๗	๒๖๓.๓๕๔
๓. ประมง (ราย)		
เตรียมความพร้อม (ขั้นที่ ๑)	๕๐	๕๐
ปรับเปลี่ยน (ขั้นที่ ๒)	๒๕	๒๘
รับรองแล้ว	๓๗	๔๘.๕
รวม	๘๓	๑๒๖.๕
๔. ปศุสัตว์		
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	๒๑	๑,๑๐๓ (ตัว)
รวม	๒๑	๑,๑๐๓ (ตัว)

๑.๒ การรับรอง GAP ทั้งหมด ๑,๖๕๕ ราย/แปลง พื้นที่ ๑๕,๓๑๗ ไร่ แยกเป็น ด้านพืช อื่นๆ และด้านข้าวเกษตรกร รวม ๑,๕๒๓ ราย/แปลง พื้นที่ ๑๕,๐๑๙.๒๕ ไร่ ด้านประมงเกษตรกร ๕๐ ราย พื้นที่ ๒๑๒ ไร่ และด้านปศุสัตว์ จำนวน ๖๐ ฟาร์ม รายละเอียดดังตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ มาตรฐาน GAP จำแนกตามชนิดสินค้า

ชนิดสินค้า	จำนวนราย	จำนวนไร่
๑. พืช (แปลง)	๔๔๙	๕๘๔.๗๕
๒. ข้าว (Grain)	๒๐ กลุ่ม ๕๙๘ ราย	๗,๕๖๕.๕
๓. ข้าว (Seed)	๑๙ กลุ่ม ๔๗๖ ราย	๖,๘๖๙.๐
๔. ประมง	๕๐	๒๑๒.๐๐
๕. หม่อน	๒๒	๘๕.๙๐
๖. ปศุสัตว์	๖๐	-
รวม	๑,๖๕๕	๑๕,๓๑๗.๑๕

๒.) ฟาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์

๒.๑ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ) ด้านปศุสัตว์ จังหวัดสุรินทร์มีเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ) ด้านปศุสัตว์ (ไก่ไข่) ทั้งสิ้นจำนวน ๒๑ ราย เป็นจำนวนไก่ไข่ที่ได้รับรองทั้งหมด ๑,๑๐๓ ตัว รายละเอียดดังตารางที่ ๒๔

ตารางที่ ๒๔ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ) ด้านปศุสัตว์

ลำดับที่	ชื่อฟาร์ม	ที่ตั้ง	ขอบข่ายการรับรอง	จำนวนสัตว์(ตัว)
๑	พิมพ์จันทร์ฟาร์ม	๖ ม.๑๒ ต.เจนีง อ.เมือง	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๗๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๒	สร้อยเพชรฟาร์ม	๔๗ ม.๙ ต.ทมอ อ.ปราสาท	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๖๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๒๕ ฟอง/วัน
๓	สำราญฟาร์ม	๘๒ ม.๑๒ ต.ทมอ อ.ปราสาท	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๗๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๔	วันเพ็ญฟาร์ม	๒๐๙/๑ ม.๗ ต.ทมอ อ.ปราสาท	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๒๘ ฟอง/วัน
๕	ดารณีฟาร์ม	๑๕๐ ม.๕ ต.เจนีง อ.เมือง	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๘๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๔๐ ฟอง/วัน
๖	สายแก้วฟาร์ม	๕๗ ม.๑๑ ต.เจนีง อ.เมือง	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๒๕ ฟอง/วัน
๗	ดวงใจฟาร์ม	๑ ม.๑๐ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๘	ชัยภูมิฟาร์ม	๔ ม.๘ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๔๕ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๙	ธัญญาฟาร์ม	๕๒ ม.๔ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๑๐	สายสุนีย์ฟาร์ม	๙๙ ม.๔ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๑๑	สงวนฟาร์ม	๘๕ ม.๔ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๔๖ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๑๒	บุญคงฟาร์ม	๑๓๐ ม.๔ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๔๗ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๒๐ ฟอง/วัน
๑๓	บรรจงฟาร์ม	๕๔ ม.๔ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๔๔ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๒๐ ฟอง/วัน
๑๔	ทีฟาร์ม	๑๖ ม.๘ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๑๕	ทองมีมาทันฟาร์ม	๑๔ ม.๘ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๔๘ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๑๖	ทองมีนามวัฒน์ฟาร์ม	๔๖ ม.๔ ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๒๖ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๑๕ ฟอง/วัน

ลำดับ ที่	ชื่อฟาร์ม	ที่ตั้ง	ขอบข่ายการรับรอง	จำนวนสัตว์(ตัว)
๑๗	บุญมีฟาร์ม	๓๑ ม.๘ ต.หนอง สนิท อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๑๘	เพิ่มบุญฟาร์ม	๔๓ ม.๘ ต.หนอง สนิท อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๑๙	มงคลฟาร์ม	๒๗๑ ม.๓ ต.หนอง สนิท อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน
๒๐	สำเวียงฟาร์ม	๑๗๓ ม.๔ ต.หนอง สนิท อ.จอมพระ	การผลิตไก่และไข่ไก่อินทรีย์	ไก่ไข่ ๕๐ ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ ๓๐ ฟอง/วัน

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ (ข้อมูล ณ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๕)

๒.๒ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ด้านปศุสัตว์ จังหวัดสุรินทร์มีฟาร์มที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ด้านปศุสัตว์ ทั้งสิ้น ๖๕ ฟาร์ม โดยแบ่งเป็น ฟาร์มไก่ไข่ ๗ ฟาร์ม ฟาร์มไก่เนื้อ ๑๖ ฟาร์ม ฟาร์มสุกร ๓๔ ฟาร์ม ฟาร์มโคนม ๒ ฟาร์ม และฟาร์มโคเนื้อ ๖ ฟาร์ม รายละเอียดดังตารางที่ ๒๕

ตารางที่ ๒๕ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ด้านปศุสัตว์

ประเภทฟาร์มที่ได้รับรอง	จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรอง (ฟาร์ม)	กำลังการผลิต/ความจุ โรงเรือน (ตัว)	หมายเหตุ
ไก่ไข่ (ฟาร์ม)	๗	๘๒,๔๐๐ ตัว/กำลังการผลิต ไข่ ๒,๑๒๙,๐๐๐ ฟอง/เดือน	ฟาร์มพันธสัญญา
ไก่เนื้อ (ฟาร์ม)	๑๖	๑,๐๑๗,๐๐๐ ตัว	ฟาร์มประกัน
สุกร (ฟาร์ม)	๓๔	๘๓,๕๑๐ ตัว	
โคนม (ฟาร์ม)	๒	๘๙ ตัว/ผลผลิต ๑๙๘,๐๕๐ ลิตร/ปี	
โคเนื้อ	๖	เลี้ยง ๒๕๘ ตัว	
รวม	ฟาร์มที่ได้รับการรองรับจำนวน ๖๕ ฟาร์ม		

๒.๓.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ ๒๖ สินค้า OTOP จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประเภท

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ
ประเภทอาหาร		
๑. กาละแมศิขรภูมิปราสาทเดียว	นายเกรียงชัย ตั้งขวลิตกุล	เลขที่ ๒๑๑-๒๑๒ ม.๒ ต.ระแงง อ.ศีขรภูมิ
๒. ข้าวสาร	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ตำบลบุฤาษี	เลขที่ ๗ ต.บุฤาษี อ.เมืองสุรินทร์
๓. หมูแก้วตรา ๕ ดาว	ร้านกุนเชียง ๕ ดาว	เลขที่ ๔๑๔/๑-๖ ต.ในเมือง อ.เมือง สุรินทร์
ประเภทเครื่องดื่ม		

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ
๑. น้ำหมอนเบอร์รี่	นายอาทร แสงโสมวงศ์	เลขที่ ๑๖๒,๑๖๔ ต.ในเมือง อ.เมืองสุรินทร์
๒. จมูกข้าว	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกร จมูกข้าว	เลขที่ ๑๕๐ ม.๑ ต.คอโค อ.เมืองสุรินทร์
๓. ไรต์มัลเบอร์รี่	ไร่ทวนลม	เลขที่ ๑๑๐ ม.๒๐ ต.ปักไค อ.พนมดงรัก
ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย		
๑. ผ้าหมักโคลนลายปราสาท	กลุ่มทอผ้าไหมแก้มงคหลหมักโคลน	เลขที่ ๒๐ ม.๗ ต.จารพัต อ.ศีขรภูมิ
๒. สร้อยคอ อเมทิสต์เรียงร้อยผ้าไหม	รุ่งเรืองเครื่องประดับ	เลขที่ ๒๒๘ ม.๓ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์
๓. ชุดสร้อยทองกระดุกสัตว์	ศิริพรเครื่องประดับงาช้าง	เลขที่ ๒๕๘ ม.๖ ต.กระโพ อ.ท่าตูม
ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก		
๑. ครีมอาบน้ำขมิ้นไพร	กลุ่มสตรีชุมชนหนองบัว-ดองกะเมียด	เลขที่ ๒๕/๑ ม.๔ ต.เมืองที่ อ.เมืองสุรินทร์
๒. สบู่รังไหม ไบหมอน	นายบุญธรรม สามลักษณ์	เลขที่ ๓๒๒/๔ ม.๑๑ ต.หนองบัวบาน อ.รัตนบุรี
๓. แผ่นมาร์คหน้าไหม	นายอาทร แสงโสมวงศ์	เลขที่ ๑๖๒,๑๖๔ ม.๔ ต.ในเมือง อ.เมืองสุรินทร์
ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร		
๑. กระเช้าหวาย	ร้านวังหวาย	เลขที่ ๘/๓ ม.๔ ต.เมืองที่ อ.เมืองสุรินทร์
๒. จักสานจากต้นกก	กลุ่มถักกระเป่า	เลขที่ ๔๕ ม.๑๑ ต.หนองบัวบาน อ.รัตนบุรี
๓. พรหมอเนกประสงค์	นางสาวสุมาลี โกรศรี	เลขที่ ๒ ม.๔ ต.คำฝาง อ.โนนนารายณ์

๒.๔ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๔.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดสุรินทร์ มีสหกรณ์ทั้งหมด ๙๕ แห่ง จำนวนสมาชิก ๒๓๙,๖๙๒ ราย แยกเป็น สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน ๖๘ แห่ง จำนวนสมาชิก ๑๘๙,๑๗๕ ราย และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน ๒๗ แห่ง จำนวนสมาชิก ๕๐,๔๑๘ ราย รายละเอียดตามตารางที่ ๒๘

ตารางที่ ๒๘ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร		
- ประเภทสหกรณ์การเกษตร	๖๗	๑๘๙,๐๗๗
- ประเภทสหกรณ์การประมง	๑	๙๘
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร		
- ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์	๑๐	๓๕,๐๑๓
- ประเภทสหกรณ์ร้านค้า	๑	๙๙
- ประเภทสหกรณ์บริการ	๗	๖๕๐
- ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน	๙	๑๔,๓๕๕
รวม	๙๕	๒๓๙,๖๙๒

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์

๒.๕ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รายละเอียดตามตารางที่ ๒๙

ตารางที่ ๒๙ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน

หน่วยงาน	ชื่อปราชญ์	ชื่อศูนย์ฯ	ที่อยู่ศูนย์ฯ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์	นายโกศล หมายทอง	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านมะเมียง	บ้านมะเมียง ๓ หมู่ที่ ๔ ต. โขคนาสาม อ.ปราสาท
	พระครูพิสิฐรัตนคุณ	ศูนย์ทัตทินิมิต	บ้านหนองกระทม ๓๑ หมู่ที่ ๑๘ ต.ด่าน อ.กาบเชิง
	นายนิยม จิตระดิษฐ์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนสินสุวรรณ	๔ บ้านทัพกระปือ ม.๒ ต. สำโรง อ.เมือง
	นายสงคราม ขุนศรี	ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ	๕๐ หมู่ที่ ๖ ต.หนองบัวบาน อ.รัตนบุรี

๒.๖ การจัดชั้นคุณภาพแปลงใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำคู่มือการจัดชั้นคุณภาพและถอดบทเรียนแปลงใหญ่ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานจัดชั้นคุณภาพ โดยให้กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินการจัดชั้นคุณภาพและหาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการบริหารจัดการกลุ่ม และการถอดบทเรียนแปลงใหญ่ที่มีการบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินงาน และการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นตัวอย่างให้กลุ่ม

เกษตรกรแปลงใหญ่อื่นๆ ได้ศึกษา และนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ของกลุ่มเพื่อให้เกิดการพัฒนา
อย่างยั่งยืนต่อไป

จังหวัดสุรินทร์ มีเป้าหมายแปลงใหญ่ในการจัดชั้นคุณภาพ ประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๖๙ แปลง
รายละเอียดดังนี้

๑.) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๑ แปลง

๒.) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๕ แปลง

๓.) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ แปลง

แบ่งตามความรับผิดชอบของหน่วยงานเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่ ดังนี้

๑.) กรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๓ แปลง

๒.) กรมการข้าว จำนวน ๕๔ แปลง (ศวช. จำนวน ๔๙ แปลง และสมช. จำนวน ๕ แปลง)

๓.) กรมปศุสัตว์ จำนวน ๘ แปลง

๔.) การยางแห่งประเทศไทย ๔ แปลง

ทั้งนี้ การจัดชั้นคุณภาพของแปลงใหญ่ ประจำปี ๒๕๖๕ จังหวัดสุรินทร์ มีแปลงใหญ่
ระดับเกรด A มีจำนวน ๒๕ แปลง และแปลงใหญ่ระดับเกรด B มีจำนวน ๔๔ แปลง รวมทั้งหมด ๖๙ แปลง

(ที่มา : จากรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕
วันอังคารที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัด

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.กลยุทธ์ (Strategy)	๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒. มีการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ๓. มีการจัดทำโครงการและงบประมาณให้สอดคล้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์ ๔. มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ๕. มุ่งเน้นไปที่วัฒนธรรมองค์กร ๖. เป็นแหล่งข้อมูลงานวิจัยด้านพืชที่เป็นสหสาขาวิชาเพื่อใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๗. แนวทางการพัฒนาจังหวัดด้านการเกษตร มุ่งเน้นด้านเกษตรอินทรีย์ ซึ่งการเลี้ยงกระบือช่วยให้มีมูลกระบือสำหรับเป็นปุ๋ยทำการเกษตรดังกล่าวได้ ๘. มีนโยบายสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ในการส่งเสริมการผลิตทาง	๑. การดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่คำนึงถึงเป้าหมายในระดับผลผลิต (Output) แต่ไม่ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ๒. การติดตามและประเมินยังไม่เป็นรูปธรรม ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ปรับปรุง/พัฒนางานได้ ๓. การทำงานของเจ้าหน้าที่ยังเป็นการตั้งรับมากกว่าการดำเนินเชิงรุก ๔. การสื่อสารทำความเข้าใจนโยบายสำคัญไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ๕. ต้องปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่ไม่ชัดเช่น เพราะเปลี่ยนแปลงตามสภาพการณ์ปัจจุบัน ๖. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายยังไม่ทั่วถึง ๗. แผนงานโครงการตามกลยุทธ์ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามกระบวนการที่จะเป็นหรือการสนับสนุนงบประมาณไม่ครบวงจรตามแผนงานที่กำหนดไว้ ๘. ขาดการบูรณาการแปลงแผนงานสู่การปฏิบัติ

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	<p>การเกษตรเพิ่มขึ้น</p> <p>๙. หน่วยงานมีแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกร โดยการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีและมีครูบัญชีอาสากำกับและติดตามการจัดทำบัญชีในพื้นที่ของครูบัญชีอาสา</p>	<p>๙. หน่วยงานได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามกระบวนการ แต่ยังคงขาดงบประมาณบางกิจกรรมไม่เพียงพอตามแผนงานที่กำหนดไว้</p>
<p>๒. โครงสร้างขององค์กรโครงสร้างพื้นฐานการผลิต (Structure)</p>	<p>๑. มีโครงการการแบ่งงานสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภออย่างชัดเจน ทำให้สามารถให้บริการเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง สามารถให้ความร่วมมือกับภาคีได้อย่างดี และเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานเชิงบูรณาการ</p> <p>๒. มีโครงสร้างองค์กรขนาดใหญ่ มีเครือข่ายทั่วประเทศ</p> <p>๓. มีการกระจายอำนาจและการตัดสินใจ</p> <p>๔. มีหน่วยงานตั้งอยู่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคครอบคลุมทั่วประเทศ</p> <p>๕. มีกลุ่มเกษตรกรที่มีความรู้ด้านข้าวที่เข้มแข็ง</p> <p>๖. จังหวัดสุรินทร์มีจำนวนกระบือมากที่สุดของประเทศ</p> <p>๗. เกษตรกรมีพื้นที่เลี้ยงสัตว์ และสามารถผลิตพืชอาหารสัตว์ได้อย่างเพียงพอ</p> <p>๘. มีอาสาปศุสัตว์ครอบคลุมทุกตำบล/อำเภอ ช่วยดูแล รักษา ด้านสุขภาพสัตว์แก่เกษตรกรได้</p> <p>๙. มีหน่วยงานในพื้นที่ครบทุกภารกิจหน่วยงานด้านวิจัยและผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ด้านการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และด้านการตรวจสอบผลผลิตสัตว์น้ำ</p> <p>๑๐. เป็นแหล่งผลิตสินค้าทางประมงทำสำคัญครบวงจร มีฟาร์มเพาะพันธุ์และอนุบาลสัตว์น้ำ และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำเชิงพาณิชย์ในพื้นที่</p> <p>๑๑. มีกลุ่มสหกรณ์ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจัดในพื้นที่</p> <p>๑๒. หน่วยงานมีเจ้าหน้าที่ในการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีของเกษตรกร โดยมีการสร้างครูบัญชีอาสาปฏิบัติงานด้านการกำกับแนะนำ และติดตามการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบ</p>	<p>๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากทำให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่มีภารกิจมาก ประกอบกับได้รับมอบหมายภารกิจเพิ่มเติม จึงส่งกระทบต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก นอกจากนี้ การสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย</p> <p>๒. มีการเกษียณอายุ การโยกย้าย</p> <p>๓. การสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานมีข้อจำกัด</p> <p>๔. การสื่อสารภายในเพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจทิศทางการองค์กร และแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนสู่ผู้ปฏิบัติยังไม่เพียงพอ</p> <p>๕. กลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งมีไม่ครบทุกพื้นที่</p> <p>๖. รูปแบบการเลี้ยงกระบือยังเป็นแบบดั้งเดิมเป็นส่วนใหญ่</p> <p>๗. ส่วนใหญ่เลี้ยงกระบือเป็นอาชีพเสริม ทำให้ขาดความสนใจในการดูแลเอาใจใส่ในด้าน การปรับปรุงพันธุ์อย่างจริงจัง</p> <p>๘. การถือครองที่ดินของเกษตรกรมีน้อย จึงมีข้อจำกัดด้านการส่งเสริมการผลิตให้เกิดความคุ้มค่า</p> <p>๙. ระบบการเก็บกักน้ำใช้ประโยชน์และการกระจายมีไม่เพียงพอ ทำให้มีปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง</p> <p>๑๐. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำเชิงพาณิชย์ยังเป็นระบบรายย่อย ขาดแหล่งเงินทุน</p> <p>๑๑. การเลี้ยงเชิงพาณิชย์สามารถเลี้ยงได้ในพื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่เท่านั้น</p> <p>๑๒. หน่วยงานมีครูบัญชีอาสาไม่ครบทุกอำเภอ ตำบล และระดับหมู่บ้าน แต่ละปีมีงบประมาณในการอบรมครูบัญชีอาสาจำนวนน้อย ทำให้ครูบัญชีอาสาที่มีปริมาณงานที่ลดลง</p>

๓-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>๓.ระบบการปฏิบัติงาน (System)</p>	<p>อาชีพกับเกษตรกรได้</p> <p>๑. มีระบบส่งเสริมการเกษตร ยืดระบบการฝึกอบรมและเยี่ยมเยียนเกษตรกรในพื้นที่ เป็นหลักในการดำเนินการ</p> <p>๒. มีเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับระบบการทำงาน มีระบบการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน</p> <p>๓. มีระบบการรายงานข้อมูล/สถานการณ์การผลิตพืช</p> <p>๔. มีศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาเกษตรกรในชุมชน</p> <p>๕. มีระบบการขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ ปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ และดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล</p> <p>๖. มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน</p> <p>๗. มีระบบการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน</p> <p>๘. มีระบบการจัดการเรื่องร้องเรียน</p> <p>๙. มีระบบการจัดตั้งสหกรณ์</p> <p>๑๐. มีกฎหมายรองรับในการดำเนินงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีความน่าเชื่อถือ เอื้อประโยชน์ในการพัฒนาด้านการเกษตรและสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรได้</p> <p>๑๑. เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการด้านข้าวและการผลิตข้าว</p> <p>๑๒. มีหน่วยงานราชการสนับสนุนด้านการเลี้ยงกระบืออยู่ในพื้นที่</p> <p>๑๓. หน่วยงานราชการสนับสนุนด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการจัดทำบัญชีให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัด คลอบคลุมทั้งจังหวัด</p>	<p>ตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับมา</p> <p>๑. สำหรับการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานที่มากเกินไป และไม่สามารถข้ามขั้นตอนได้</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่ไม่แม่นยำในกฎระเบียบที่กำกับกรปฏิบัติงาน ขั้นตอนการทำงานมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า อีกทั้งการจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานในพื้นที่ล่าช้า</p> <p>๓. ผลจากการติดตามประเมินผลงานไม่ได้นำมาแก้ไขหรือใช้เป็นแนวทางการวางแผน</p> <p>๔. กฎหมายบางฉบับล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับภารกิจและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>๕. การตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน</p> <p>๖. อุปกรณ์ เครื่องมือวิทยาศาสตร์บางชนิดชำรุด และไม่ทันสมัยห้องปฏิบัติการด้านข้าวมีไม่เพียงพอ</p> <p>๗. ข้อมูลด้านการเลี้ยงสัตว์หรือการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลเพื่อการพัฒนายังไม่ครอบคลุม</p> <p>๘. ขาดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่</p> <p>๙. หน่วยงานเก็บข้อมูลด้านการจัดทำบัญชีของเกษตรกรที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายแต่ไม่ได้ทำต่อเนื่องเป็นระยะยาว ทำให้ขาดความยั่งยืน ในการจัดทำบัญชี หรือการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลเพื่อการพัฒนายังไม่ครอบคลุมจำนวนเกษตรกรทั้งหมดในจังหวัด</p>
<p>๔.บุคลากร (Staff)</p>	<p>๑. มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติงานในพื้นที่ทุกตำบล</p> <p>๑. มีการคัดเลือกบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานเดียวทั่วประเทศ</p> <p>๒. บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. มีบุคลากรหลากหลายสาขาวิชา มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างชัดเจน ทำให้ผลงานวิจัย</p>	<p>๑. มีการเกษียณอายุ มีการโยกย้าย</p> <p>๒. จำนวนบุคลากรมีจำกัดและไม่เพียงพอต่อภารกิจ</p> <p>๓. บุคลากรหนึ่งคนรับผิดชอบหลายหน้าที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่ที่มีอยู่จริง</p> <p>๔. เกษตรกรขาดกำลังใจในการเลี้ยงสัตว์ เนื่องจาก โรคระบาดอุบัติใหม่ และจำหน่าย</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	<p>น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสังคม</p> <p>๔. มีองค์ความรู้ในด้านการปรับปรุงพันธุ์ การผลิตข้าว และเมล็ดพันธุ์ข้าว</p> <p>๕. หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านต่างๆ มาปรับใช้ในการส่งเสริมการเกษตร</p> <p>๖. หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๗. หน่วยงานมีการจัดการบุคคลคลเข้าทำงานคัดเลือกบุคคลากรที่มีความสามารถมาส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกร</p>	<p>สตัวไม่ได้</p> <p>๕. เจ้าหน้าที่มีจำนวนจำกัด ไม่สอดคล้องกับภารกิจในพื้นที่ที่มีมาก</p> <p>๖. บุคลากรในหน่วยงานมีจำนวนน้อยไม่สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น</p> <p>๗. หน่วยงานมีการพัฒนาบุคลากรอย่างไม่ต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่การทำงานและเจ้าหน้าที่มีจำนวนจำกัด ไม่สอดคล้องกับภารกิจในพื้นที่ ที่มีจำนวนมาก</p>
<p>๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)</p>	<p>๑. หน่วยงานมีระบบ e - learning ระบบอบรมบุคลากรเจ้าหน้าที่มีการพัฒนาความรู้ และทักษะด้านการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ทำงานใกล้ชิดเกษตรกร</p> <p>๓. มีทักษะการทำงานสูง เชี่ยวชาญงานด้านการสหกรณ์</p> <p>๔. มีบุคลากรที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญตรงกับภารกิจความรับผิดชอบ</p> <p>๕. บุคลากรได้รับการฝึกอบรม และพัฒนาทักษะในด้านการผลิตข้าวอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๖. หน่วยงานมีบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่</p> <p>๗. หน่วยงานมีบุคลากรที่มีความรู้มีทักษะต่อการปฏิบัติงานด้านการเพาะเลี้ยง และการเลี้ยงสัตว์น้ำ</p> <p>๘. หน่วยงานมีบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานและส่งเสริมการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีในพื้นที่</p>	<p>๑. เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ไม่มีการใช้แผนเป็นกรอบในการดำเนินงาน</p> <p>๒. บุคลากรในพื้นที่ยังไม่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>๓. มีบุคลากรที่มีทักษะการทำงานสูง เฉพาะตำแหน่งที่เป็นนักบริหารระดับกลางขึ้นไป</p> <p>๔. การถ่ายทอดความรู้และทักษะของข้าราชการผู้มีประสบการณ์กับข้าราชการรุ่นใหม่ยังไม่เพียงพอ</p> <p>๕. การสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่ ไม่ครอบคลุมบุคลากรทุกคน</p> <p>๖. กระป๋องของเกษตรกรมีประสิทธิภาพการผลิตต่ำ (กระป๋องมีอัตราการผสมติดต่ำ, ขาดพ่อพันธุ์ดี, ขาดความรู้ในการเลี้ยงดู)</p> <p>๗. การเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านมาตรฐานฟาร์ม</p> <p>๘. บุคลากรที่มีความรู้ทักษะเฉพาะทางต่างๆ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเชิงรุก</p> <p>๙. บุคลากรมีการโยกย้าย เปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การดำเนินงานและประสานงานกับหน่วยงานอื่นขาดการต่อเนื่อง</p> <p>๑๐. การสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่แก่บุคลากร</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
		<p>ยังไม่ต่อเนื่อง และไม่ทันต่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ</p> <p>๑๑. หน่วยงานขาดกิจกรรมการเพิ่มทักษะด้านวิทยาการที่ดีแก่ผู้ที่จะไปถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร ไม่มีการพัฒนาทักษะบุคลากรอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>๖.รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)</p>	<p>๑.เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี</p> <p>๒. มีวัฒนธรรมการทำงานที่ยาวนาน</p> <p>๒.มีการจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. มีการกระจายอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกสามารถรวบรวมข้อมูลและแก้ปัญหาได้อย่างทั่วถึง</p> <p>๔. มีการทำงานแบบบูรณาการทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก</p> <p>๕. หน่วยงานจากภาครัฐให้การสนับสนุนเกษตรกรการผลิตข้าวคุณภาพดีและได้มาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิต</p> <p>๖. หน่วยงานภาครัฐมีการบูรณาการงานการสนับสนุนแก่เกษตรกรมากขึ้น</p> <p>๗.หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนให้หน่วยงานมีการทำงานด้านการบูรณาการกับเกษตรกรมากยิ่งขึ้น</p> <p>๘. หน่วยงานมีการบูรณาการงานการสนับสนุนแก่เกษตรกรมากขึ้น</p>	<p>๑.การทำงานภายใต้เวลาที่จำกัดในบางครั้งทำให้ผลงานไม่มีคุณภาพ เกิดความผิดพลาด</p> <p>๒. ผู้นำมีอำนาจตัดสินใจอยู่คนเดียว</p> <p>๓. การทำงานแบบบูรณาการทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกยังไม่เพียงพอ</p> <p>๔.นโยบายของรัฐมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ขาดความต่อเนื่องของโครงการ</p> <p>๕. การรวมกลุ่มเกษตรกรผลิตกระป๋องคุณภาพมีน้อย และยังไม่ครอบคลุม</p> <p>๖.เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆล่าช้า</p> <p>๗. การรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกรยังมีน้อย และยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัด</p>
<p>๗.ค่านิยมร่วม (Shared Values)</p>	<p>๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอมีการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือในการทำงาน มีความสามัคคี เพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ</p> <p>๒. นักส่งเสริมการเกษตรรุ่นใหม่มีการใส่ใจ และปรับตัวกับเทคโนโลยีใหม่ๆเพื่อใช้ส่งเสริมงานในพื้นที่</p> <p>๓. มีวัฒนธรรมองค์กรที่ชัดเจน</p> <p>๔. มีการพัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้หลักการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้</p> <p>๕. จังหวัดมีวิสัยทัศน์ชัดเจน เป็นแนวทางชี้้นำการพัฒนาด้านเกษตรและสหกรณ์ได้ คือ (เมืองเกษตรอินทรีย์ ศูนย์เศรษฐกิจชายแดน</p>	<p>๑. เจ้าหน้าที่บางส่วนยังคงยึดติดต่อการรับฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา การทำงานยังยึดติดรูปแบบและขาดความริเริ่มในการพัฒนางาน</p> <p>๒. ค่านิยมของเกษตรกรสมัยโบราณยังเป็นแนวคิดที่ยึดติดกับการทำเกษตรเชิงเดี่ยว</p> <p>๓.การสื่อสารภายในเพื่อสร้างการรับรู้เรื่องค่านิยมยังไม่เพียงพอ</p> <p>๔. นักวิจัยบางส่วนขาดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานวิจัย</p> <p>๕. คนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพเกษตรกร เนื่องจาก มองว่าเป็นอาชีพที่ลำบาก ไม่มีเกียรติ</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	<p>ห้องเที่ยววิถีชุมชน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี)</p> <p>๖. มีค่านิยมของหน่วยงานเป็นสิ่งที่นำการดำเนินงาน “ซื่อสัตย์ โปร่งใส งานวิจัยมีคุณภาพ”</p> <p>๗. กรมการข้าวมีโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพมาตรฐานอินทรีย์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดสุรินทร์</p> <p>๘. สนับสนุนให้เกษตรกรปรับทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มอาชีพ</p> <p>๙. หน่วยงานสนับสนุนให้เกษตรกรใช้บัญชีในการประกอบอาชีพ โดยจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพในแต่ละอาชีพเพื่อทราบต้นทุนที่แท้จริงทำให้ทราบว่าได้กำไรหรือขาดทุน ควรจะปรับปรุงเพิ่มรายได้</p> <p>ลดรายจ่ายแก่เกษตรกรที่ทำบัญชีอย่างแท้จริง</p>	<p>๖. คนรุ่นใหม่ไม่สนใจอาชีพการเกษตร เนื่องจากต้องทำงานหนัก และให้ผลตอบแทนน้อย</p> <p>๗. หน่วยงานให้ความรู้แก่เกษตรกรทุกรุ่นทุกอาชีพแต่ คนส่วนใหญ่ไม่ชอบ</p> <p>จัดบันทึกหรืออายุค่อนข้างสูง บางรายไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ แต่ร่วมรับฟังการบรรยายการจัดทำบัญชีได้</p> <p>แต่หน่วยงานต้องให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพด้านการจัดทำบัญชีได้</p> <p>ค่อนข้างยาก</p>

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

ประเด็น	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
๑.ด้าน การเมือง	<p>๑. รัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาและการจัดทำโครงการตามความต้องการของชุมชน</p> <p>๒. มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๒ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>๓. นโยบายของรัฐ ในการส่งเสริมจังหวัด</p>	<p>๑. การจัดทำโครงการงบประมาณเป็นแบบ Top Down ทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่</p> <p>๒. ขาดข้อมูลความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายให้เหมาะสม</p> <p>๓. ความมั่นคงทางการเมืองที่ไม่มั่นคงแน่นอน ส่งผลทำให้การดำเนินการตามนโยบายรัฐไม่ต่อเนื่อง</p> <p>๔. ภารกิจด้านนโยบายรัฐที่มาและหลากหลาย ส่งผล</p>

ประเด็น	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
	<p>สุรินทร์เป็นเมืองสมุนไพร โดยเน้นการผลิต วัตถุประสงค์สมุนไพร</p> <p>๔. รัฐบาลเอาใจใส่ประชาชนมากขึ้น งานนโยบายรัฐ</p> <p>๕. ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหา ที่ดินทำกินของเกษตรกร</p> <p>๖. โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการ ประกอบอาชีพ กิจกรรมนำลูกหลานกลับบ้าน</p> <p>๗. พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน</p> <p>๘. โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิก สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร</p> <p>๙. การเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบาย ที่มี ลักษณะแบบก้าวกระโดด ส่งผลให้เกิดการ ปรับตัวเพื่อให้ทำงานสอดคล้องกับภารกิจต่างๆ ในปัจจุบันของหน่วยงาน</p> <p>๑๐. หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมและสนับสนุน ให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิตข้าวแบบนาแปลง ใหญ่ และส่งเสริมให้ผลิตข้าวคุณภาพดี ปลอดภัยภายใต้โครงการส่งเสริมการผลิต อินทรีย์</p> <p>๑๑. นโยบายส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่</p> <p>๑๒. นโยบายส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรอินทรีย์</p> <p>๑๓. การส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์น้ำ ปลอดภัย</p> <p>๑๔. ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรอินทรีย์</p> <p>๑๕. นโยบายส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่</p> <p>๑๖. นโยบายส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่</p> <p>๑๗. นโยบายบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตร ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิง รุก (Agri – Map)</p> <p>๑๘. นโยบายศูนย์การเรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)</p>	<p>กระทบต่อความเข้มแข็งของงานวิจัยซึ่งเป็นภารกิจของ หน่วยงาน</p> <p>๕. นโยบายภาคการเกษตรขาดความต่อเนื่อง</p> <p>๖. ความไม่มั่นคงทางการเมือง ส่งผลให้นโยบายการพัฒนา ด้านการเกษตรและสหกรณ์ไม่มีความต่อเนื่อง</p> <p>๗. กฎหมายหรือกฎระเบียบบางอย่างไม่เอื้อต่อการ พัฒนาการเกษตรแบบรายย่อย เช่น มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ มาตรฐานฟาร์ม มาตรการตลาดนำการผลิต เป็นต้น</p> <p>๘. ความไม่มั่นคงทางการเมืองตลอด เวลาส่งผลให้การ พัฒนาด้านการเกษตรขาดความต่อเนื่อง</p> <p>๙. ความไม่มั่นคงทางการเมือง ส่งผลให้นโยบายการพัฒนา ด้านการเกษตรและสหกรณ์ไม่มีความต่อเนื่อง</p>
<p>๒.ด้าน เศรษฐกิจ</p>	<p>๑. เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยี มีใหม่ราคาลดลงทำให้เกษตรกรเข้าถึงได้ ง่ายขึ้น</p> <p>๒. ราคาผลผลิตสูงขึ้น</p>	<p>๑. สถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา ส่งผลให้ รายได้ประชากรลดลง อาจส่งผลให้การบริโภคลดลง</p> <p>๒. แรงงานภาคการเกษตรลดลง</p> <p>๓. เกิดปัญหาจากภัยธรรมชาติ</p>

ประเด็น	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
	<p>๓. ภาพลักษณ์ของสินค้าที่ดี ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๔. อุปสงค์ของตลาด มีความเจริญเติบโต</p> <p>๕. ความต้องการสินค้าเพิ่มขึ้น</p> <p>๖. เครื่องจักรได้รับความเชื่อถือ</p> <p>๗. ได้รับความเชื่อถือในคุณภาพสินค้า</p> <p>๘. การพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ เน้นความได้เปรียบจากความหลากหลายชีวภาพ</p> <p>๙. ข้าวหอมมะลิเป็นยังเป็นที่ต้องการของตลาดพรีเมียมต่างประเทศ</p> <p>๑๐. ผู้บริโภคตื่นตัวหันมานิยมข้าวปลอดภัยมากขึ้นสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ของภาครัฐ</p> <p>๑๑. ตลาดกระป๋องคุณภาพมีความต้องการสูงทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๑๒. ราคากระป๋องขึ้นอยู่กับผู้เลี้ยงเป็นคนกำหนด</p> <p>๑๓. ผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีความพร้อมยังมีน้อย</p> <p>๑๔. การสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำแก่กลุ่มเกษตรกรเป็นการสร้างโอกาสให้กลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินธุรกิจได้ต่อเนื่อง</p> <p>๑๕. ปัจจุบันมีทางเลือกของอาหารด้านประมงเพื่อบริโภคเพิ่มมากขึ้น เช่น กุ้งฝอย หอยขม ปูนา</p> <p>๑๖. การสนับสนุนการบันทึกบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ สร้างโอกาสทำให้กลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินธุรกิจได้ต่อเนื่อง และสามารถหาแหล่งเงินทุนในการลงทุนทำการเกษตรได้ เพราะการทำบัญชีจะสร้างความเชื่อมั่นให้เจ้าหน้าที่ในการปล่อยเงินทุนแก่เกษตรกร</p>	<p>๔. ค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น</p> <p>๕. มีการแข่งขันมากขึ้นทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๖. ความไม่แน่นอนของความต้องการของตลาดที่แตกต่างกัน</p> <p>๗. มีคู่แข่งรายใหม่ๆ</p> <p>๘. ราคาวัตถุดิบผันผวน</p> <p>๙. สินค้าไม่ได้มาตรฐาน</p> <p>๑๐. ต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้น</p> <p>๑๑. การแข่งขันด้านราคา</p> <p>๑๒. ประเทศคู่แข่งสามารถผลิตข้าวหอมได้ใกล้เคียงกับข้าวหอมมะลิของไทยและมีต้นทุนที่ต่ำกว่า</p> <p>๑๓. ข้าวของไทยมีราคาต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าตลาดต่างประเทศ</p> <p>๑๔. มีโรคระบาดอุบัติใหม่ และมีภัยธรรมชาติ ส่งผลต่อการผลิตและผลผลิตด้านปศุสัตว์</p> <p>๑๕. ต้นทุนการผลิตสูง/ค่าจ้างแรงงานมีราคาสูง</p> <p>๑๖. ราคาสินค้ายังขึ้นอยู่กับพ่อค้าคนกลาง</p> <p>๑๗. เกิดโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้การซื้อ ขายสัตว์น้ำลดลง</p> <p>๑๘. มีโรคระบาดอุบัติใหม่ไวรัสโควิด๑๙ และมีภัยธรรมชาติ ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมการเกษตรทำให้เกิดอุปสรรคในการบันทึกบัญชีเกษตรกรขาดกำลังใจในการบันทึกบัญชี</p> <p>๑๙. ต้นทุนการผลิตสูง/ค่าจ้างแรงงานมีราคาสูง</p>

ประเด็น	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p>๓.ด้านสังคม</p>	<p>๑. ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าปลอดภัย มีคุณภาพ และสินค้าเกษตรอินทรีย์มากขึ้น</p> <p>๒. คนรุ่นใหม่และผู้ประกอบอาชีพอื่น หรือคนวัยเกษียณมีความสนใจอาชีพการเกษตรมากขึ้น</p> <p>๓. วิถีชีวิตของคนในยุคดิจิทัล เป็นโอกาสในการขายสินค้าทางออนไลน์ ทำให้เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคได้โดยตรง</p> <p>๔. มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี</p> <p>๕. มีการช่วยเหลือกัน</p> <p>๖. มีวัฒนธรรมเข้มแข็ง</p> <p>๗. ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์</p> <p>๘. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นโอกาสสร้างงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้น</p> <p>๙. ผู้บริโภคต้องการสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูงและมีความปลอดภัยต่อสุขภาพ</p> <p>๑๐. มีหน่วยคลินิกเกษตรเคลื่อนที่และสารวัตรข้าวคอกยให้คำแนะนำและปรึกษาด้านข้าว</p> <p>๑๑. มีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่สนใจด้านการผลิตข้าวเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๑๒. ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และสามารถยึดอาชีพการเลี้ยงกระบือเป็นอาชีพหลักได้</p> <p>๑๓. เกษตรกรมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมานาน และเป็นสังคมเกษตรที่พึ่งพาอาศัยกัน</p> <p>๑๔. ระบบการผลิตของเกษตรกรเริ่มปรับมาใช้เทคโนโลยีมากขึ้น</p> <p>๑๕. แรงงานเลี้ยงสัตว์เริ่มเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่มากขึ้น เนื่องจากประสบภาวะตกงาน จึงหันเหมาจากเมืองใหญ่ สู่การประกอบอาชีพส่วนตัว</p> <p>๑๖. เกษตรกรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ</p>	<p>๑. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งยังมีน้อย และขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ</p> <p>๒. แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง</p> <p>๓. การเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุในภาคเกษตรจะส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี</p> <p>๔. สังคมเกิดความแตกแยก</p> <p>๕. มีการแพร่กระจายการกระทำผิด</p> <p>๖. การใช้ความรุนแรง</p> <p>๗. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทำให้ภาคเกษตรขาดแคลนแรงงาน</p> <p>๘. เกษตรกรพึ่งปัจจัยการผลิตจากภายนอกมากเกินไป</p> <p>๙. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง</p> <p>๑๐. เกษตรกรยังขาดการวางแผนด้านการผลิตที่สอดคล้องกับการตลาด</p> <p>๑๑. มีการรวมกลุ่มแต่กระบวนการบริหารยังไม่เข้มแข็ง</p> <p>๑๒. เกษตรกรบางกลุ่มมีการรวมกลุ่มการผลิตเฉพาะกิจเพื่อรองรับปัจจัยการผลิตที่จะได้รับการสนับสนุนของโครงการจากรัฐซึ่งไม่สนใจเป้าหมายที่แท้จริงของโครงการ</p> <p>๑๓. สังคมมองอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน และมีรายได้ต่ำ จึงไม่สนับสนุนให้บุตรหลานสืบสานอาชีพต่อ</p> <p>๑๔. เกษตรกรยังขาดการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>๑๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเป็นผู้สูงอายุ ทำให้ขาดแคลนแรงงาน</p> <p>๑๖. เกษตรกรยังขาดการวางแผนด้านการผลิตที่สอดคล้องกับการตลาด ต้องนำผลการวิเคราะห์จากการจัดบัญชีมาใช้ประ</p> <p>๑๗. มีการรวมกลุ่มในการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ แต่กระบวนการบริหารยังไม่เข้มแข็ง</p> <p>๑๘. สังคมมองอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน และมีรายได้ต่ำ จึงไม่สนับสนุนให้บุตรหลานสืบสานอาชีพต่อ</p> <p>๑๙. เกษตรกรส่วนใหญ่มีแต่ผู้สูงอายุ</p> <p>๒๐. เกิดโรคระบาด ไวรัสโควิด๑๙ ส่งผลกระทบต่อ การเข้ากำกับ</p>

ประเด็น	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
	<p>และสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยง หรือ ชนิดสัตว์น้ำได้ดี</p> <p>๑๗. เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถใช้สมุดบันทึกบัญชีต้นทุน ประกอบอาชีพในการพัฒนาอาชีพของตนเองได้</p>	<p>และติดตามการจัดทำบัญชีของเกษตรกรในพื้นที่ต่างๆ</p>
<p>๔.ด้าน เทคโนโลยี</p>	<p>๑.เกษตรกรมีทางเลือกในการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่สามารถใช้ในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่สินค้าเกษตร รวมถึงการตลาด ออนไลน์ได้</p> <p>๒. เกษตรกรเข้าถึงองค์ความรู้ได้สะดวก และรวดเร็วขึ้น</p> <p>๓. มีเทคโนโลยีที่สามารถทดแทนแรงงานใน ภาคการเกษตร</p> <p>๔.มีความก้าวหน้าสามารถอำนวยความสะดวก</p> <p>๕.มีความหลากหลาย ประสิทธิภาพสูง</p> <p>๖.มีกฎหมายที่ส่งเสริมต่อการจัดการด้าน ความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยี</p> <p>๗.มีช่องทางให้ใช้เทคโนโลยี บริการ ประชาชน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผ่าน สังคมออนไลน์</p> <p>๘. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สารสนเทศเปิดโอกาสให้มีการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานวิจัยและบริการ</p> <p>๙.การเปลี่ยนแปลงสร้างด้านแรงงานภาค การเกษตรทำให้ต้องพัฒนาเพื่อเข้าสู่ เกษตรอัจฉริยะ</p> <p>๑๐.เกษตรกรสมัยใหม่มีการใช้ เทคโนโลยีการเกษตรด้านการหยุดข้าว แห่งแทนการปักดำ</p> <p>๑๑. ภาครัฐสนับสนุน และส่งเสริมให้ เกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในระบบการผลิตมากขึ้น</p> <p>๑๒. ภาครัฐส่งเสริมให้เกษตรกรมีการ จำหน่ายและประชาสัมพันธ์สินค้า</p>	<p>๑.ขาดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปและ พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๒.ภัยคุกคามในโลก cyber มีเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๓.เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว</p> <p>๔.งบประมาณที่จัดสรรไม่สอดคล้องต่อการขยายตัวของ เทคโนโลยี</p> <p>๕.งบประมาณในการจัดหาทรัพยากรมีไม่เพียงพอ</p> <p>๖. เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่เนื่องจากมี ราคาแพง</p> <p>๗. ภาคการเกษตรมีการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่ ทันสมัยยังไม่ครอบคลุม และยังขาดการสนับสนุนองค์ ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ และการสนับสนุนจากภาครัฐมี ขีดจำกัด</p> <p>๘.ยังขาดการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ</p> <p>๙. เกษตรกรบางคนไม่มีโทรศัพท์สมาร์ทโฟน สำหรับ บันทึกบัญชีผ่านแอปพลิเคชันและบางรายอายุสูงเกินไป ทำให้มีความลำบากในการใช้ application</p>

ประเด็น	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
	<p>การเกษตรผ่านช่องทางออนไลน์ได้</p> <p>๑๓. หน่วยงานได้ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในระบบการบันทึกบัญชีมากขึ้น โดยการสร้างแอปพลิเคชันในการบันทึกบัญชีและในการให้ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีแก่เกษตรกร</p> <p>๑๔. ภาครัฐส่งเสริมให้เกษตรกรมีการบันทึกบัญชีผ่านapplication smart me สำหรับเกษตรกรที่มีโทรศัพท์สมาร์ทโฟน</p>	
<p>๕.ด้านกฎหมาย</p>	<p>๑. จังหวัด มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน ซึ่งได้รับความคุ้มครองเป็นสินค้าพื้นถิ่น</p> <p>๒. มีพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน</p> <p>๔.กฎหมายการจ้างงาน</p> <p>๕.กฎหมายคุ้มครองข้อมูลผู้ใช้งาน</p> <p>๖.กฎหมายต่อต้านการผูกขาด</p> <p>๗.กฎหมายด้านสุขภาพและความปลอดภัย</p> <p>๘. การกีดกันทางการค้าในเวทีโลกส่งผลให้ต้องเร่งพัฒนามาตรฐานทางการเกษตรให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลและสอดคล้องกับกฎระเบียบของประเทศคู่ค้า</p> <p>๙. กฎหมายเกษตรพันธสัญญาลดช่องว่างการเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง</p> <p>๑๐. กฎหมายว่าด้วยการประมงในปัจจุบันมีกฎระเบียบ ข้อกำหนด และข้อบังคับต่างๆ ที่ชัดเจนและเข้มงวดมากขึ้น</p>	<p>๑.เกษตรกรขาดกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน</p> <p>๒. ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นเป็นประจำ</p> <p>๓. ข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อศักยภาพด้านการแข่งขัน</p> <p>๔.. กฎหมายการขึ้นค่าแรง มีผลกระทบต่อการจ้างงานภาคการเกษตร</p> <p>๕. ไม่มีหน่วยงานที่ดูแลกำกับการทำประมงที่ผิดกฎหมายตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์</p> <p>๖. ชาวประมงบางส่วนยังขาดการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านการทำประมงผิดกฎหมาย</p>
<p>๖.ด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<p>๑.เกษตรกรจังหวัดสุรินทร์มีการปรับตัวด้านการทำเกษตรกรยั่งยืนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เช่น การเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์ระบบดินและน้ำ โครงการโคกหนองนา เป็นต้น</p> <p>๒.มีการสนับสนุนพลังงานหมุนเวียน</p> <p>๓.ความได้เปรียบทางสภาพอากาศ</p>	<p>๑. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศก่อให้เกิดภัยธรรมชาติ ศัตรูพืช ที่มีความรุนแรง เช่นการเกิดอุทกภัย โรคไหม้ข้าว สร้างความเสียหายต่อการเพาะปลูก</p> <p>๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ยังอาศัยน้ำฝน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการผลิตทางการเกษตร</p> <p>๑.เกิดปัญหาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ</p> <p>๒.มลพิษต่างๆ</p> <p>๑.การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกและภัย</p>

ประเด็น	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
	<p>๔. เทรนด์รักษ์โลก</p> <p>๕. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๖. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมโลก ทำให้ต้องเร่งการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชและเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>๗. พื้นที่ที่เหมาะสมกับการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพชั้นเลิศ</p> <p>๘. ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมีการแลกเปลี่ยนสินค้าการเกษตร</p> <p>๙. สังคมโลกเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น</p> <p>๑๐. ปัจจุบันเน้นการทำประมงที่ไม่เกินศักยภาพการผลิตของแหล่งน้ำ เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ</p> <p>๑๑. ใช้การติดต่อสื่อสารโซเชียลในการกำกับติดตามการจัดทำบัญชีของเกษตรกรแทนการลงพื้นที่ด้วยตนเอง</p>	<p>ธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง รวดเร็วและฉับพลัน เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>๒. ข้อกำหนดของกรอบเวลาเสนอแผนการวิจัยที่ต้องทำก่อนล่วงหน้า ๒ ปี ไม่สอดคล้องกับประเด็นปัญหางานวิจัยที่เกิดขึ้นจริง</p> <p>๓. ขาดแคลนแหล่งน้ำ</p> <p>๔. ประสบภัยแล้งมากขึ้น</p> <p>๕. เกิดโรคระบาดอุบัติใหม่ ส่งผลต่อผลผลิตกระบือ</p> <p>๖. ชาวประมงบางส่วนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง</p>

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ
ตารางที่ ๓๒ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

<p>ปัจจัยภายใน / ปัจจัยภายนอก</p>	<p><u>S จุดแข็ง (ภายใน)</u></p> <p>๑. ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๒. เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิ และมีเกษตรกรบางส่วนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้</p> <p>๓. นโยบายจังหวัดสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม</p>	<p><u>W จุดอ่อน (ภายใน)</u></p> <p>๑. เกษตรกรยังขาดการบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด</p> <p>๒. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมี</p>
<p><u>O โอกาส (ภายนอก)</u></p> <p>๑. นโยบายส่งเสริมเกษตรปลอดภัย</p> <p>๒. เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่ทันสมัย</p> <p>๓. กระแสผู้บริโภคนิยมอาหารเพื่อดูแลสุขภาพ/อาหารปลอดภัย</p> <p>๔. ช่องทางการตลาดผ่านสื่อออนไลน์</p>	<p><u>SQ</u></p> <p><u>ประเด็นการพัฒนาเชิงรุก</u></p> <p>๑. ส่งเสริมการแปรรูปและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ทั้งพืช ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม</p> <p>๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร</p> <p>๓. ส่งเสริมการทำตลาด/การจำหน่ายสินค้าเกษตร</p>	<p><u>WO</u></p> <p><u>ประเด็นการพัฒนาเชิงแก้ไข</u></p> <p>๑. พัฒนาคความรู้เกษตรกรตลอดห่วงโซ่คุณค่า</p> <p>๒. ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p><u>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</u></p> <p>๑. ต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๒. สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม</p> <p>๓. ภัยธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อย</p> <p>๔. โรคอุบัติใหม่จากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และปัจจัยด้านสงคราม/การสู้รบของชาติมหาอำนาจ</p>	<p><u>ST</u></p> <p><u>ประเด็นการพัฒนาเชิงป้องกัน</u></p> <p>๑. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p>๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร</p> <p>๓. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การเฝ้าระวัง โรคอุบัติใหม่ ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์</p>	<p><u>WT</u></p> <p><u>ประเด็นการพัฒนาเชิงรับ</u></p> <p>๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร</p> <p>๒. พัฒนาความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิต</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“ผู้นำเกษตรสมัยใหม่ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน รุ่งเรืองด้วยเกษตรอินทรีย์ สู่อุณหภูมิชีวิตที่ดี”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๒.๑ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตรได้รับการส่งเสริม และพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า
- ๒.๒ โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรได้รับการพัฒนาและปรับปรุง
- ๒.๓ สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น
- ๒.๔ เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรไปใช้มากขึ้น
- ๒.๕ จำนวนบุคลากรสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็น Smart Officer

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตร

เป้าหมาย

๑. จำนวนเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตร และการรวมกลุ่มของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise
๒. เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร
๓. พัฒนาและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตร ให้เชื่อมโยงกับการตลาดโดยใช้ระบบโลจิสติกส์สมัยใหม่ (ระบบการตลาดแบบ Online)

โครงการสำคัญ

๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านหม่อนไหม
๒. โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การเพาะขยายพันธุ์พืชเศรษฐกิจ”
๓. โครงการทัศนศึกษาและดูงานกิจกรรมทางการเกษตร โครงการเกษตรอภินิหาร จังหวัดสุรินทร์
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตสมุนไพรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์แบบครบวงจร
๕. โครงการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพด้านการแปรรูปข้าวอินทรีย์
๖. โครงการการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่คุณค่าอาหาร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร

เป้าหมาย

๑. โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรได้รับการพัฒนาและปรับปรุง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร
๒. มีแผนการบริหารจัดการรองรับภัยพิบัติด้านการเกษตร

แนวทางการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
๒. การบริหารจัดการดินที่สอดคล้องกับเกษตรกรรมยั่งยืน

โครงการสำคัญ	<ul style="list-style-type: none">๓. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร๔. การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร๑. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำห้วยตาลวก ต.ก้งแอน อ.ปราสาท จ.สุรินทร์๒. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักแหล่งน้ำบ้านหัวตะพาน ต.เพี้ยราม อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์๓. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านปอยเดิร ต.สวาย อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์๔. แก้มลิงหนองกะบู่ พร้อมอาคารประกอบ ต.ตาคง อ.สังขะ จ.สุรินทร์๕. แก้มลิงปากบ่อ พร้อมอาคารประกอบ ต.หนองเรือ อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์๖. แก้มลิงห้วยอารี พร้อมอาคารประกอบ ต.โพนครก อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์๗. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักบ้านหนองคันนา ต.ตาเมียง อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์๘. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักบ้านหนองคันนา ต.ตาเมียง อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เป้าหมาย	<p>การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none">๑. สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น๒. เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรไปใช้มากขึ้น
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none">๑. สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น๒. เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรได้รับที่มีการพัฒนาและนำไปใช้ประโยชน์
แนวทางการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none">๑. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร๒. ส่งเสริมการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด๓. พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนภาคการเกษตรให้เหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม๔. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร๕. นำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตรมาประยุกต์ใช้กับการเกษตรเชิงพาณิชย์
โครงการสำคัญ	<ul style="list-style-type: none">๑. โครงการการส่งเสริมระบบการรับรองสินค้าเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS Surin)๒. โครงการขยายผลเทคโนโลยีการผลิตและการใช้แทนแดงเพื่อลดการใช้ปุ๋ยในนาข้าว๓. โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

๔. โครงการการเลี้ยงไก่ไข่ที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม(GFM) เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์
๕. โครงการการเลี้ยงไก่พื้นเมืองที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม(GFM) เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์
๖. โครงการเพิ่มพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์
๗. โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์และบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่า

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
เป้าหมาย

๑. จำนวนเกษตรกรที่เข้าใจและทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น
๒. พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนเกษตรกรที่เข้าใจและทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น
๒. พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม
๒. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาภาคการเกษตรทั้งระบบการผลิต การแปรรูป สร้างมูลค่าและคุณค่าให้สินค้าเกษตรและเชื่อมโยงการตลาด
๓. นำองค์ความรู้จากงานวิจัยมาพัฒนาภาคการเกษตร
๔. สนับสนุน ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พัฒนาระบบนิเวศน์การเกษตร

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนาการผลิตและใช้พลังงานทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่
๒. โครงการผลิตชีวภัณฑ์และสารสกัดสมุนไพรเพื่อป้องกันและควบคุมศัตรูพืชสำหรับแปลงเกษตรภายในโครงการเกษตรอิตยาทร
๓. โครงการปรับปรุงบำรุงดินแปลงไม้ผลเชิงการค้าและแปลงไม้ผลเชิงท่องเที่ยว
๔. โครงการการพัฒนาและส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์
๕. โครงการการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในชุมชนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปตามแนวทางพระราชดำริ
๖. โครงการขยายการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงของเสียจากภาคอุตสาหกรรมเกษตรเป็นปุ๋ยใช้ในแปลงปลูกข้าวโพดหลังนา
๗. โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์และบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่าและการพัฒนาและส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การบริหารจัดการหน่วยงานด้านการเกษตร

เป้าหมาย

๑. จำนวนบุคลากรสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็น Smart Officer

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนบุคลากรสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็น Smart Officer

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร
๒. ผลักดันให้องค์กรมีบทบาทนำนโยบายภาคการเกษตรสู่เกษตรกร
สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตร
๓. ส่งเสริมการบูรณาการทำงานแบบมีส่วนร่วม
๔. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางข้อมูล (Big Data) และการบริหารจัดการ
ข้อมูลเพื่อตอบสนองการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร
๕. สนับสนุนผลักดันให้บุคลากรแต่ละหน่วยงานที่มีความพร้อมแล้ว
เชี่ยวชาญเฉพาะตำแหน่งให้เป็นผู้นำองค์กรยุคใหม่
Smart Officer, Smart Research

แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

<p>แผนระดับ ๑</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็น การเกษตรมูลค่าสูง <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ 	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น <ul style="list-style-type: none"> ประเด็น การเกษตรมูลค่าสูง <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ
--------------------------	---	---

<p>แผนระดับ ๒ (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)</p>	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน 	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน <p>*หมายเหตุ เลือกประเด็นหลักได้ ๑ ประเด็น</p>	<p>แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป เรื่องความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล 	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 	<p>นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่-..... แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติรองรับนโยบายที่-.....
--	--	--	--	---	--

<p>แผนระดับ ๓ (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนกระทรวง ๕ ปี และแผน BCG)</p>	<p>แผนพัฒนาจังหวัดสุรินทร์</p> <p>“เมืองเกษตรอินทรีย์ ศูนย์เศรษฐกิจชายแดนท่องเที่ยวนำยล ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี”</p>	<p>แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง”</p>	<p>แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <p>“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”</p> <p>ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรของจังหวัดสุรินทร์</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG</p> <p>“การอนุรักษ์ฟื้นฟู จัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ และวัฒนธรรม”</p>	<p>แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์</p> <p>“ผู้นำเกษตรสมัยใหม่ พัฒนาเกษตรกรรวมยั่งยืน รุ่งเรืองด้วยเกษตรอินทรีย์สู่คุณภาพชีวิตที่ดี”</p>
---	---	---	---	---	--

แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ (ต่อ)

<p>สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด</p>	<p>เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์</p> <p>“ผู้นำเกษตรสมัยใหม่ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน รุ่งเรืองด้วยเกษตรอินทรีย์ สู่คุณภาพชีวิตที่ดี”</p>	<p>ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p> <p>๑. เกษตรกร, สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า ๒. โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรได้รับการพัฒนาและปรับปรุง ๓. สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ๔. เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรไปใช้มากขึ้น</p>
--	---	---

<p>ประเด็นการพัฒนา ด้านการเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด</p>	<p>๑. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และองค์กรภาคการเกษตร</p>	<p>๒. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้าน การเกษตร</p>	<p>๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และ เพิ่มความขีดความสามารถในการแข่งขันภาค การเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p>	<p>๔. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>๕. การบริหารจัดการหน่วยงานด้าน การเกษตร</p>
--	--	--	--	--	--

<p>โครงการสำคัญ</p>	<p>๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้าน หม่อนไหม (ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรติฯ สุรินทร์) ๒. โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การเพาะ ขยายพันธุ์พืชเศรษฐกิจ” (สำนักงาน เกษตรจังหวัดสุรินทร์) ๓. โครงการทัศนศึกษาและดูงานกิจกรรม ทางการเกษตร โครงการเกษตรอาชีพ จังหวัดสุรินทร์ (สำนักงานเกษตรจังหวัด สุรินทร์) ๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตสมุนไพรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์แบบครบวงจร (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์)</p>	<p>๑. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ ห้วยตาออก ต.กึ่งแอน อ.ปราสาท จ.สุรินทร์ ๒. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักแหล่งน้ำ บ้านหัวตะพาน ต.เพ็ญราม อ.เมืองสุรินทร์ จ. สุรินทร์ ๓. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านปอยเดีว ต.สวาย อ.เมืองสุรินทร์ จ. สุรินทร์ ๔. แก้มลิงหนองละปู. พร้อมอาคาร ประกอบ ต.ตากง อ.สังขะ จ.สุรินทร์ ๕. แก้มลิงปากบ่อ พร้อมอาคารประกอบ ต.หนองเรือ อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ ๖. แก้มลิงห้วยอาวี พร้อมอาคารประกอบ</p>	<p>๑. โครงการส่งเสริมระบบการ รับรองสินค้าเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS.....Surin). (สถานีพัฒนาที่ดิน สุรินทร์) ๒. โครงการขยายผลเทคโนโลยีการ ผลิตและการใช้แทนแควเพื่อลดการใช้ ปุ๋ยในนาข้าว.....(ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตรสุรินทร์) ๓. โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและ พัฒนาตลาดสินค้าเกษตร(สำนักงาน พาณิชย์จังหวัดสุรินทร์) ๔. โครงการการเลี้ยงไก่ไข่ที่มีระบบ ป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่ เหมาะสม (GFM) ...เพื่อพัฒนาสู่ มาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์(สำนักงาน</p>	<p>๑. โครงการพัฒนาการผลิตและใช้พลังงาน ทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (สำนักงานพลังงานจังหวัดสุรินทร์) ๒. โครงการผลิตชีวภัณฑ์และสารสกัดสมุนไพร เพื่อป้องกันและควบคุมศัตรูพืชสำหรับแปลง เกษตรภายในโครงการเกษตรอาชีพ (สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์) ๓. โครงการปรับปรุงบำรุงดินแปลงไม้ผลเชิง การค้าและแปลงไม้ผลเชิงท่องเที่ยว(สำนักงาน เกษตรจังหวัดสุรินทร์) ๔. โครงการการพัฒนาและส่งเสริมการตลาด ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์ (ศูนย์วิจัยข้าว สุรินทร์)</p>	<p>การปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการเกษตร ได้แก่ พืช ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม เป็นต้น (ไม่ใช้งบประมาณ)</p>
---------------------	---	--	--	--	---

	<p>๕. โครงการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพด้านการแปรรูปข้าวอินทรีย์ (ศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์)</p> <p>๖. โครงการการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่คุณค่าอาหาร (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์)</p>	<p>๓. โพนครก อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์</p> <p>๗. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักบ้านหนองคันนา ต.ตาเมียง อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์</p> <p>๘. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักบ้านหนองคันนา ต.ตาเมียง อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์ (ชลประทานสุรินทร์)</p>	<p>ปลุสสัตว์จังหวัดสุรินทร์)</p> <p>๕. โครงการการเลี้ยงไก่พื้นเมืองที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFMD) เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานปลุสสัตว์อินทรีย์ (สำนักงานปลุสสัตว์จังหวัดสุรินทร์)</p> <p>๖. โครงการเพิ่มพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ (สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์)</p> <p>๗. โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์และบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่า (ศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์)</p>	<p>๕. โครงการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในชุมชนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปตามแนวทางพระราชดำริ (สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์)</p> <p>๖. โครงการขยายการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงของเสียจากภาคอุตสาหกรรมเกษตรเป็นปุ๋ยใช้ในแปลงปลูกข้าวโพดหลังนา (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์)</p> <p>๗. โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์และบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่าและการพัฒนาและส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์ (ศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์)</p>	
--	---	---	---	---	--

โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
<p>ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ระดับจังหวัด อำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการ ฉุกเฉินในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วงเกิดสถานการณ์ภัย พิบัติด้านการเกษตร</p> <p>1.5 รายงานผลสถานการณ์ช่วงเกิดภัยพิบัติด้านการเกษตร การ ประเมินความเสียหายด้านการเกษตร ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือ ต่อศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (กษ.) จนกว่า สถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ</p>							

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
76.แผนงานบูรณาการ พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	สหกรณ์จังหวัด (งบปกติ)	18.081	18.081	18.081	18.081	18.081	90.405
77.การสำรวจและวินิจฉัยเชื้อ <i>Nosema bombycis</i> สาเหตุโรคเพปรีนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ (งบปกติ)	0.029	0.029	0.029	0.029	0.029	0.145
78.ผลของระยะปลูกและวิธีการตัดแต่งที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตหม่อนของเกษตรกรที่เลี้ยงไหมหัตถกรรมในเขตจังหวัดบุรีรัมย์	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ (งบปกติ)	0.0094	0.0094	0.0094	0.0094	0.0094	0.0473
79.ผลของการพัฒนากระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมหม่อนไหมสู่เกษตรกร	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ (งบปกติ)	0.017	0.017	0.017	0.017	0.017	0.088
80.การผลิตและกระจายพันธุ์หม่อนไหมและวัสดุย้อมสี	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ (งบปกติ)	1.399	1.433	1.433	1.433	1.433	7.166
81.ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเงิน วิชาการ การศึกษาวิจัย และการค้นคว้าทดลอง	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดสุรินทร์(งบ	0.337	0.467	0.467	0.467	0.467	2.335

โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
35.กิจกรรมพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ด้านกักกันสัตว์ (งบปกติ)	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.070
36.การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	สถาบันวิจัยและบริการสุขภาพ แห่งชาติ (งบปกติ)	0.018	0.018	0.018	0.018	0.018	0.090
37.พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ศ.วิจัยและพัฒนา กระบือ (งบปกติ)	0.017	0.017	0.017	0.017	0.017	0.085
38.การเพิ่มศักยภาพระบบงานเกษตร	ส.ป.ก. (งบปกติ)	0.100	0.100	0.100	0.100	0.100	0.500
39.ศูนย์บริการประชาชน	ส.ป.ก. (งบปกติ)	0.180	0.180	0.180	0.180	0.180	0.900
40.การตรวจสอบการถือครองที่ดินใน สปก.	ส.ป.ก. (งบปกติ)	0.597	0.597	0.597	0.597	0.597	2.985
41.บุคคลากรภาครัฐด้านประมง	ประมงจังหวัด (งบ ปกติ)	0.635	1.389	1.389	1.389	1.389	6.946

**แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์อย่างครบวงจร และยั่งยืน**

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร “หนองสนิทโมเดล”
2. ชื่อแผนงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิต เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 2. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต 3. ส่งเสริมการแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอินทรีย์ 4. พัฒนาระบบตลาดเกษตรอินทรีย์ 5. การขนส่งและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ผลการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์มาดำเนินการ 2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 3. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิตของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 4. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต 5. ส่งเสริมการแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอินทรีย์ 6. การขนส่งและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์ 7. พัฒนาระบบการตลาดเกษตรอินทรีย์
4. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแผนพัฒนาจังหวัด “เมืองเกษตรอินทรีย์ ศูนย์เศรษฐกิจชายแดน ท่องเที่ยววิถีชุมชน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี” โดยมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพของภาคการเกษตร จังหวัดสุรินทร์มีพื้นฐานที่สำคัญด้านเกษตรอินทรีย์ แต่แนวทางการพัฒนาประสบปัญหาด้านต้นทุนผลิต หนี้สิน สิ่งแวดล้อม และคุณภาพ ทำให้จังหวัดสุรินทร์ประกาศแนวทางพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจรเพื่อขับเคลื่อนการผลิตเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด สร้างตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค เรื่องความปลอดภัยด้านอาหารและการผลิตสินค้าอินทรีย์ โดยส่งเสริมพัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิต เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอินทรีย์ พัฒนาระบบตลาดเกษตรอินทรีย์การขนส่งและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคโดยตรง และยกระดับรายได้เกษตรกรให้เพิ่มขึ้น</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ 2. เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 3. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ 4. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ 5. เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์

หัวข้อ	รายละเอียด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 2. สมาชิกสหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผักอินทรีย์ ร้อยละ 10 3. จำนวนผลิตภัณฑ์การแปรรูปด้านเกษตรอินทรีย์อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ 4. จำนวนช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างน้อย 1 ช่องทาง
7. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองสนิท อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์
8. กิจกรรมหลักที่ 1	ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1.1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนอุปกรณ์ต้นแบบการผลิตพืชผักแบบครบวงจร 125,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
6.2 กิจกรรมย่อยที่ 1.2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการผลิตสินค้าหม่อนไหมให้ได้มาตรฐาน 215,100 บาท ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
6.3 กิจกรรมย่อยที่ 1.3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐาน 163,450 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
6.4 กิจกรรมย่อยที่ 1.4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ เพื่อใช้ผลิตพืชอินทรีย์ 545,000 บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
6.5 กิจกรรมย่อยที่ 1.5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนเทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ ขนาดไม่น้อยกว่า 3,000 วัตต์ (กลุ่มเกษตรอินทรีย์ บ้านโนนจิว หมู่ 4 ตำบลหนองสนิท อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์) 320,000 บาท สำนักงานพลังงานจังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
6.6 กิจกรรมย่อยที่ 1.6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนการรวมกลุ่มและบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (รถกระบะตู้ห้องเย็น จำนวน 1 คัน : สหกรณ์การเกษตรพืชผักอินทรีย์หนองสนิท จำกัด) 1,000,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์

หัวข้อ	รายละเอียด
7. กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาการแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
7.1 กิจกรรมย่อยที่ 2.1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การแปรรูปผลิตภัณฑ์และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ - สนับสนุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์สู่การรับรองมาตรฐาน การวิเคราะห์และจัดทำแผน ธุรกิจชุมชน การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์จดทะเบียนตราสินค้า การสร้าง สตอรี่ เปิดตัวสินค้าทำและทำการตลาด 328,700 บาท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
8.กิจกรรมหลักที่ 3	ขยายช่องทางการตลาดสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 3.1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ 100,000 บาท สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
7. หน่วยงานดำเนินงาน	1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ 2. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์ 3. สำนักงานประมงจังหวัดสุรินทร์ 4. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ 5. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุรินทร์ 6. สำนักงานพลังงานจังหวัดสุรินทร์ 7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
8. ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
9. งบประมาณ	2,797,250 บาท (งบพัฒนาจังหวัดสุรินทร์)
10. ผลผลิต (output)	1. ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ขนาด 3,060 วัตต์ จำนวน 1 ระบบ 2. รถกระบะตู้ห้องเย็น จำนวน 1 คัน 3. อุปกรณ์ต้นแบบการผลิตพืชผักแบบครบวงจร
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 2. สมาชิกสหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผักอินทรีย์ ร้อยละ 10 3. จำนวนผลิตภัณฑ์การแปรรูปด้านเกษตรอินทรีย์อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ 4. จำนวนช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างน้อย 1 ช่องทาง

**แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์อย่างครบวงจร และยั่งยืน**

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาและขยายผลเกษตรกรอินทรีย์สู่ชุมชน ภายใต้โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
2. ชื่อแผนงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิต เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 2. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต 3. ส่งเสริมการแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอินทรีย์
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ผลการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์มาดำเนินการ 2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 3. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิตของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
4. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดสุรินทร์ได้จัดทำ “โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” จังหวัดสุรินทร์ ในพระดำริ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภาฯ ขึ้นเนื่องจากพระองค์ มีพระประสงค์ช่วยเหลือราษฎร เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิต แหล่งเรียนรู้ และพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดวิชาการทางการเกษตร พัฒนาอาชีพหลัก และสร้างรายได้จากอาชีพเสริมให้กับเกษตรกร เป็นแหล่งพักผ่อนทางธรรมชาติให้กับประชาชน โดย “โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” จังหวัดสุรินทร์ ในพระดำริ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภาฯ บนพื้นที่ 376 ไร่ บริเวณอ่างเก็บน้ำอำปิล ตำบลเทนมีย์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ด้านการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร มีการขุดสระ และวางระบบการส่งน้ำรอบโครงการการพัฒนา ส่งเสริมการปลูกข้าวเพื่อสาธารณประโยชน์ และจัดจำหน่าย การก่อสร้างโรงสีข้าว เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำข้าวมาสีโดยไม่มีค่าใช้จ่าย การพัฒนาโรงเรียนชาวนา สร้างฐานการเรียนรู้อย่างครบวงจรแบบจุดเดียว และเป็นการสร้างชาวนา รุ่นใหม่ Young Smart Farmer การพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชผัก ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตร เป็นแหล่งพักผ่อนทางธรรมชาติ และจัดสถานที่อาคารจัดฝึกอบรม อาคารที่พัก อาคารแสดงสินค้า เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านวิชาชีพแก่นักศึกษา รองรับผู้ที่มาร่วมกิจกรรมตลอดจนการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้เป็นที่รับรู้ของนักท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไปด้วยการดำเนินโครงการนี้เน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ “โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” จังหวัดสุรินทร์ ให้มีความพร้อมในการให้บริการและถ่ายทอดความรู้ พร้อมพัฒนาเกษตรกร เข้ามาเรียนรู้ด้านการเกษตรอย่างครบวงจร เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร เกษตรกรรุ่นใหม่ เยาวชนเกษตรกรที่มีความสนใจในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลายสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร นำไปสู่การพัฒนายกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในชุมชนให้ดีขึ้นตลอดจนเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ “โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” จังหวัดสุรินทร์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในพื้นที่ “โครงการเกษตรอทิตยาทร” จังหวัดสุรินทร์ 2. เพื่อให้บริการและถ่ายทอดความรู้ ในพื้นที่ “โครงการเกษตรอทิตยาทร” จังหวัดสุรินทร์
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้มีความพร้อมให้บริการและถ่ายทอดความรู้ ในพื้นที่ “โครงการเกษตรอทิตยาทร” จังหวัดสุรินทร์ 2. เกษตรกรที่เข้ารับการ ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
7. พื้นที่เป้าหมาย	1. โครงการเกษตรอทิตยาทร หมู่ที่ 9 ตำบลเทนมีย์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 2. เกษตรกรพื้นที่จังหวัดสุรินทร์
8. กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ภายใต้โครงการเกษตรอทิตยาทร
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1.1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาแปลงเรียนรู้ในพื้นที่โครงการเกษตรอทิตยาทร 233,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 1.2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาแปลงเรียนรู้การผลิตพืชผักปลอดภัย 1,140,000 บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 1.3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านหม่อนไหม 135,000 บาท ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
9. กิจกรรมหลักที่ 2	การขยายผลเกษตรอินทรีย์สู่ชุมชน
9.1 กิจกรรมย่อยที่ 2.1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่และขยายผลสู่ชุมชนเข้มแข็ง 258,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์
10. หน่วยงานดำเนินงาน	1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ 2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุรินทร์ 3. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์ 4. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,766,000 บาท (งบพัฒนาจังหวัดสุรินทร์)
13. ผลผลิต (output)	1. ได้พัฒนาแปลงไม้ผลเชิงการค้า แปลงไม้ผลเชิงท่องเที่ยวแปลงเรียนรู้ แปลงเรียนรู้ด้านหม่อนไหม และการผลิตพืชผักปลอดภัย ให้มีความพร้อมในการให้บริการและถ่ายทอดความรู้ 2. การถ่ายทอดความรู้การใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรผลิตก้อนเห็ด การใช้พืชสมุนไพรเพื่อป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช การจัดการเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนในการผลิตพืชและสัตว์ ให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

หัวข้อ	รายละเอียด
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="544 210 1469 300">1. เกษตรกร ที่ได้เข้าร่วมฝึกอบรม สามารถนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ได้<li data-bbox="544 300 1469 452">2. เกิดแหล่งเรียนรู้ภายใต้ “โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” จังหวัดสุรินทร์ ที่มีความพร้อมสามารถรองรับและให้บริการนักเรียน นักศึกษา เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

